kılavuzumuz bilimsel sosyalizm, silahımız partimizdir

çark başak

türkiye işçi partisi merkez yayın organı

yıl:1 sayı:21 16 aralık 1976 perşembe 150 kuruş

MC'NİN SUÇ BATAĞI

Milliyetçi Cephe işçi ve emekçilere karşı baskı ve terör için kuruldu. Milliyetçi Cephe demokratik özgürlükleri iyice sınırlamak, yoketmek için kuruldu. Milliyetçi Cephe mezhep ayrımlarını körüklemek, ırkçı baskı ve saldırıları yoğunlaştırmak, emekçi halkı birbirine düşürmek için kuruldu. Milliyetçi Cephe emperyalizmin uydusu güçler tarafından Türkiye'nin bağımlılığını daha da artırmak için kuruldu.

Milliyetçi Cephe başa geçtiğinden bu yana kendine hayat veren amaçlara ulaşmak üzere çok kan döktü. Pervasızca yasa dışı, anayasa dışı işlere girişti. Çalışan halkın sırtındaki geçim yükünü ağırlaştırmak, sömürücü azınlığın talanını hızlandırmak için ne mümkünse yaptı. Amerikan, Alman, Japon emperyalistlerine yurdun çıkarlarına ters düşecek tavizleri birbiri ardından sundu. Ölçü ve sınır tanımadı.

Ancak, burjuvazinin en tutucu ve saldırgan çevrelerinin iki yıla yaklaşan bir süre boyunca giriştikleri bütün saldırılara rağmen; devlet kadrolarının faşist unsurlarla doldurulmasına, ders kitaplarından televizyona kadar bütün eğitim ve haberleşme araçlarının Cumhuriyet tarihinde görülmemiş bir ölçüde gerici propagandaya alet edilmesine, başta üniversiteler olmak üzere birçok kurumun büyük sermayenin emrindeki faşistlerce işgal edilmesine rağmen Milliyetçi Cephe amaçlarının küçük bir bölümüne ulaşabildi.

Milliyetçi Cephe emekçilerin ve özellikle işçi sınıfının uyanışını, direnişlerini, örgütlenmesini durduramadı.

Ekonomi politikasını çizerken büyük iş çevrelerinin direktiflerine sıkı sıkıya uymasına, ülkenin altına girdiği borç yükünü alabildiğine ağırlaştırmasına, hızlı fiyat artışlarını teşvik etmesine, bunlara göz yumarak sermayenin kârlılığını yükseltmesine rağmen, burjuvaziye, büyük, tekelci sermayeye de yeterince yaranamadı. Burjuvazinin sömürüsünün 'sosyal barış' içinde, daha ince yöntemlerle yoğunlaştırılması altarnatifini zayıflatamadı. Tam tersine Milliyetçi Cephe'nin başarısız ekonomik ve sosyal politikası, dış ilişkilerde düştüğü yalnızlık, bu eğilimin burjuvazi içinde artan bir destek bulmasına neden oldu.

Seçimler yaklaşıyor. Özellikle Parti kongrelerinin peşpeşe tamamlanmasından sonra siyasi faaliyet partiler arası, sınıf ve tabakalar arası ilişkilere kayıyor. 1977 seçimlerinde kazanılacak her oyun, varolan güç dengesindeki her gelişmenin ülke politikası bakımından büyük önem taşıyacağı gitgide kesinleşiyor.

Başta AP olmak üzere Milliyetçi Cephe Türkiye'nin gidişinden memnun değildir. İşçilerin, köylülerin, memurların, esnaf ve zanaatkarların sola doğru yönelişi yavaşlatılamamıştır. Bütün baskı ve tertiplere rağmen başlıca demokratik örgütler etkisizleştirilememiş, **temel çizgilerinden** saptırılamamıştır. İşçi sınıfının, politik örgütü etrafında, Türkiye İşçi Partisi etrafında yürüttüğü mücadelenin yurt yüzeyine yaygınlaşması, gitgide büyüyen kitleleri kucaklaması, artan bir derinlik kazanması önlenememiştir.

Önümüzdeki politik gelişmelerin ve bu arada 1977 seçimlerinin sağın gücünü artırması olasılığı azalmaktadır.

Başarısız ortaklıklar kendi içlerinde de uyumsuz ortaklıklardır. Kendi dışlarından bekledikleri birşey kalmayınca ortakların birbirlerinin paylarına gözdiktikleri ortaklıklardır.

AP'nin 1969'daki desteğe yeniden kavuşmak, sağı toparlamak yönündeki politikası Milliyetçi Cephe'nin kuruluş amaçlarına daha büyük bir azgınlıkla sahip çıkılmasını, «son çare»lere başvurulmasını gerektirmektedir. DP'den sonra MSP'ye yöneltilen ve onu bölüp tabanına sahip çıkmayı amaçlayan politik manevra MSP'yi bu «son çare»lerin çamuruna, sorumluluğuna da ortak etme çabasıyla birleşmektedir. İçişleri Bakanının şahsında MSP'nin Milliyetçi Cephe'nin terör hareketlerinin sorumluluğu altına daha büyük ölçüde sokulması için her yola başvurulmaktadır.

Daha üniversitenin açıldığı gün komando saldırılarının yeniden başlatılması, bir polisin ölümünün yaygın bir kampanya vesilesi yapılması, Anadolu'nun dört bir yanında ilericilerin, sosyalistlerin kurşunlanması, öldürülmesi, Doğu Anadolu'ya gizli görevlerle özel ekiplerin yollanması, CHP Genel Sekreterinin faşistler tarafından yaralanması hep, burjuvazinin en gerici, terörcü kesimlerinin planlı girişimleridir. Bu tür girişimlerle siyasi ortam daha da gerginleştirilmek, seçimlere giderken halk kitlelerini şartlandırmak, anti demokratik baskılarla ilerici, demokrat, sosyalist hareketlerin gelişimi engellenmek istenmektedir.

Son gelişmelerin temel atma yarışında AP ile atbaşı giden ve bu temellerin hayali olmadığı imajını yaratmak için bazı fonları bütçeye koydurtabilen MSP'nin daha ileri isteklerini, koalisyondan kopma planlarını boşa çıkarabilmek, onun öteki gerici burjuva partileriyle kader birliğini sürdürebilmek açısından özel bir anlamı vardır Demirel ve AP, bütçe sonrasında MSP'nin koalisyonu bozmasını engelleminin yolunu bu partinin cinayetler batağına, anayasaya aykırı uygulamalar batağına, kardeşi kardeşe düşürme batağına daha derinliğine batırılmasınada aramaktadırlar. Demirel suçlular arasındaki birliğin korunabilmesinin suçun devamına, yoğunlaştırılmasına bağlı olduğunu bilmektedir.

İster MSP bu batağa daha fazla batsın, ister Milliyetçi Cephe'nin içindeki ayrımlar dada da derinleşsin, halkımız işçi sınıfının öncülüğünde verdiği mücadele ile işçi ve emekçilerin düşmanı, demokratik özgürlüklerin düşmanı, ırkçı baskıların ve saldırıların baş sorumlusu, emperyalizmin uydusu Milliyetçi Cephe'nin dayandığı güçleri yenecektir.

ÖRGÜT HABERLERİ

EGE'DE SENDİKAL ÇALIŞMALAR VE PARTİ EYLEMİ

16 Eylül Direnişinden sonra, bunu da bahane ederek işverenler, işyerlerinde devrimci sendikaları ayakta tutan öncü işçileri büyük ölçüde tasfiye ettiler. Burjuvazi tasfiyelerden sonra ortaya çıkan durumu kendi açısından değerlendirerek DİSK'e bağlı sendikaların örgütlü bulunduğu işyerlerinde yoğun bir saldırıya geçti. Bu saldırıların amansızca sürdürüldüğü yerlerden biri de İzmir.

Aliağa Rafinerisinde MİSK'e bağlı Türk Petrolsen baskı ve terörle örgütleniyor. İşçiler Petrol Kimya İş'ten istifa ettirildiler. 252 işçi işten çıkartıldı. Maden - İş'e bağlı Dizelsan işyerinde, işveren 16 Eylül Direnişi devam ederken lokavt ilan etmiş ve 125 işçiyi sokağa bırakmıştır. Yine 250 işçinin çalıştığı TEBA işyerinde lokavt ilan eden işveren, işyerini İstanbul'a nakletme hazırlıkları içinde. Manisa Tek Tarım ve Metaş işyerlerinden toplam 74 işçi işten çıkartıldı. Her iki işyerinde de Türk - İş'e bağlı Türk Metal sendikası örgütlenmeye çalışıyor. İşçiler günlerden beri, bütün baskılara rağmen Maden - İş'te kalma mücadelesi veriyorlar. Metaş Türkiye'nin en büyük, özel sektör çelik üreticisi. Yıllık kapasitesi 80 bin ton dolayında olan 180 milyon lira sermayeli ve 1600 işçinin çalıştığı bir işyeri. Aynı zamanda Ege Bölgesinde Maden - İş'in örgütlü bulunduğu en büyük işyeri.

İzmir Merkez İlçe örgütümüz, Metaş'la ilgili olarak özel bir afiş yaptırarak işyeri ve çevresini afişlemiştir. Ayrıca kamuoyuna bir destekleme bildirisi yayınlamıştır. Bildiri şöyledir :

«İŞÇİLER EMEKÇİLER, METAŞ İŞÇİLERİNE OMUZ VERELİM»

Devlet Güvenlik Mahkemelerine karşı girişilen haklı direnişi bahane eden patronlar, kendilerini savcı ve yargıç yerine koyarak ve hem suçlayıp hem de ceza keserek yüzlerce işçiyi sokağa attılar. İkiyüzlü bir utanmazlıkla demokrasiden ve çalışma barışından söz eden patronlar şimdi var güçleriyle, işyerlerinden devrimci sendikaları söküp atmaya çalışıyorlar. Faşist çeteler, Türk - İş'e bağlı sarı sendikalar ve patronlar elbirliğiyle işçilerin en doğal demokratik haklarına hayasızca saldırıyorlar.

252 işçinin işten atıldığı Aliağa Rafinerisinde işçiler silahlı faşistlerin baskısıyla sendika değiştirmeye zorlanıyor. Dizelsan patronu yasa dışı lokavt uygulayarak 125 işçiyi sokağa bıraktı. TEBA işyerinde lokavt ilan eden işveren, işyerini İstanbul'a nakledereк işçileri sefalete etmek istiyor. Manisa Tek Tarım işyerinde benzeri oyunlar tezgahlamak isteniyor.

Metaş işçileri günlerden beri güvenlik kuvvetlerinin, patronun ve Türk Metal sendikasının baskılarına karşı yiğitçe mücadele ediyor ve sendikaları Maden - İş'e sahip çıkıyorlar. Metaş Patronunun işyerine sokmak için olmadık oyunlara başvurduğu Türk - Metal sendikası Seydişehir'de dökülen işçi kanlarının sorumlusu bir sendikadır. Türk - Metal'in Bursa Şube Başkanı MADEN - İŞ ÜYESİ İŞÇİ MUAMMER ÇETİNBAŞI ÖLDÜRMEKTEN SANIK OLARAK HALEN CEZAEVİNDE YATMAKTADIR. Bu sendikanın girdiği her işyerinde işçiler baskı altında tutulmakta, dövülmekte ve zorla patronlara peşkeş çekilmektedir.

KARDEŞLER

İstanbul'da, Ankara'da ve İzmir'de okullara yönelen silahlı saldırılar, Seydişehir'de, Bursa'da, Tariş'te ve Metaş'ta olan bitenler, aynı faşist saldırı zincirinin halkalarıdır. Hiç bir kimsenin, hiç bir ilericinin, devrimcinin; sosyalistin «Bana Ne» demeye hakkı yoktur. Saldırı işçi sınıfımızın sendika seçme özgürlüğünedir. Saldırı öğrencilerin öğrenim özgürlüğünedir. Saldırı tüm temel hak ve özgürlükleredir. Ve nihayet saldırı can güvenliğinedir.

Saldırıları göğüslemenin yolu birlik ve dayanışmadan geçer. Gerici, faşist güçlerin oluşturduğu MC ile faşizm, devlet aygıtının en üst katlarına kadar tırmanmıştır. İşçilerin, emekçilerin kendi güçlerinden başka güvenebilecekleri, hiç birşey yoktur.

İşçiler, Emekçiler

Metaş işçilerinin mücadelesine omuz verelim. Kazanılmış demokratik hak ve özgürlüklerimizi, bir adım bile gerilemeksizin savunalım. Saldırı nereden ve kimden gelirse gelsin, güçlerimizi birleştirerek ve biran bile duraksamadan karşı koyalım.

Faşist çetelere, patron yanlısı sarı sendikalara karşı mücadele bayrağını yükseltelim.

İzmir Merkez İlçemizin Metaş işçilerine dağıttığı bildiri ise özetle şöyle :

METAŞ İŞÇİLERİ

Patronlar, 16 Eylül Direnişini bahane ederek öncü, devrimci işçi kardeşlerimizi işten attılar. Savcı gibi suçlayıp, yargıç gibi ceza kestiler. Şimdi de, patronlar, faşist çeteler, patron köpekleri el ele vermiş devrimci sendikaları işyerlerinden söküp atmaya çalışıyorlar.

KARDEŞLER

Çevrenize bir bakın, kimler Türk - Metal için uğraşıyor. Patronlar, Vardiya Amirleri, Başteknisyen ve şefler baskı yaparak sizleri MADEN - İŞ'ten koparmaya çalışıyorlar. Kendileri sendikal haklardan yararlanmadıkları halde, parayla satın alınmış bir takım adamlar, patron adına, Türk - Metal'i Metaş'a sokmaya çabalıyor.

....

KARDEŞLER

16 Eylül Direnişinde işten atılan 41 arkadaşımızın boş yere atılmadıklarını gösterelim. Patronlara, patron köpeklerine ve faşist sendikalara aman vermeyelim. Maden - İş'i, Maden - İş yapan Gamak, Demirdöküm, Sungurlar, Erdemir, İzsal işçilerinin şanlı mücadele geleneğine sahip çıkalım. Metaş'a demokrasiyi sokmak için, daha iyi bir toplu sözleşme için birliğimizi güçlendirelim. Yaratıcı aklınız ve hünerli ellerinizle herşeyi yapan, yaratan sizler isterseniz, gerici faşist sendikaları yerle bir eder, patronların heveslerini kursaklarında bırakabilirsiniz.

yurt ve dünya

BAĞIMSIZLIK DEMOKRASİ SOSYALİZM SORUNLARI

YURT ve DÜNYA çıkıyor.

Önceki sayıda çıkış hazırlıklarının yapıldığı bildirilen **Yurt ve Dünya** dergisi Çark Başak'la birlikte baskıya verilmiştir. 1 Ocak 1977 de çıkacaktır.

Yurt ve Dünya dergisinin çıkmasıyla Parti Hareketimiz yeni bir yayına daha kavuşmuş olmaktadır.

Yurt ve Dünya bağımsızlık demokrasi sosyalizm mücadelemizde önemli bir ideolojik ve politik boşluğu dolduracaktır.

Yurt ve Dünya'nın ilk sayısında;

- 1976 yılı raporu (1) Dünya,
- Demokrasi ve Demokratikleşme Sorunu, Behice Boran
- Türkiye'de dış ticaretin devletleştirilmesi, Galip Tekin
- Teorik Çalışmada Nesnellik ve Partizanlık, M. Cornforth
- Uluslararası İşçi Hareketi - Tarihsel ve Kuramsal Sorunlar - B. Ponomaryev
- Eleştiri - Tanıtma - Tartışma

Yazıları vardır.

MUĞLA İLÇE TEMSİLCİLERİ TOPLANTISI YAPILDI

Kongreler dönemi başlarken İl örgütlerimiz kongreler için hazırlık çalışmalarını hızlandırdılar. Bu arada Muğla İl Örgütümüz de kongre hazırlıklarını, yöresel sorunları ve örgütlenme çalışmalarını tartışmak üzere İlçe Temsilciler Toplantısı yaptı. Bütün İlçelerin temsilcilerinin katıldığı toplantıda kongrelerle ilgili konular görüşüldü, yöresel sorunlar, parti örgütünün etkinliğini arttıracak yönde öneriler ve görüşler dile getirildi.

KONGRELER BAŞLADI

Çeşitli ilçelerimizin ve İllerimizin kongreleri başladı. Geçtiğimiz günlerde Mersin İline bağlı Tarsus, Manisa İline bağlı Salihli ve Sarıgöl ve Ankara İline bağlı Kızılcahamam, Keskin, Elmadağ, Kırıkkale ilçelerinin İzmir İline bağlı Kemalpaşa, Karşıyaka ve Merkez İlçe kongreleri yapıldı. Bu kongrelerde, parti yayınları, örgütlenme, çalışma ekipleri ve parti örgütünün etkinliğini arttırıcı yönde diğer konuların yanı sıra, bölgesel sorunlar da ele alınıp değerlendirildi. İskenderun İlçe kongresinde, «Serbest Bölgeler» sorunu, Partinin, bu konudaki görüşleri doğrultusunda ele alınıp incelendi, tartışıldı, konunun önemine dikkat çekildi. Kongreleri yapılan diğer il ve ilçelerimiz ise şöyle :

Kocaeli Merkez İlçe Kongresi

12 Aralık Pazar günü İlçe Lokalinde toplanan kongrede yönetim kurulunca sunulan raporda, İlçe örgütünün yapmış olduğu çalışmalar ve örgütlenme ve eylem hedefleri belirtildi Raporun son bölümü ise şöyle :

«Örgütlenmek, her kesimden yeni aday üyeler kazanmak özellikle işçi ve emekçi sınıflar içerisinde çalışma ekipleri oluşturarak örgütlenmek gelecek çalışmalarımızın ivedi görevi olarak önümüzde durmaktadır. Delege ve yeni aday üye arkadaşların önümüzdeki dönemde görev alacak arkadaşlara bu yolda yardımcı olacaklarına inanıyoruz.

Gelişmiş Kapitalist ülkelerde yükselen işçi sınıfı mücadelelerinin yeni kazanımları, Bağımsızlıklarına kavuşan ve bu yolda mücadele veren ülkelerin Emperyalizm safında yeni gedikler açmaları bütün bunlardan daha da önemli olarak Dünya Sosyalist Sisteminin baş belirleyici etken olarak varlığını sürdürmesi Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm yolunda yeni kazanımlara yol açan günümüzde, Türkiye İşçi Partililer olarak ülkemizde olduğu gibi bölgemizde de, Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm yolundaki mücadelemizin, örgütlenme çalışmalarımızın ileri boyutlara ulaşarak yükseleceğinin bilinciyle başarılacağına inanıyor, Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm yolunda, ülkemizde ve bölgemizde üstlendiğimiz görevlerin Dünya İşçi ve Emekçi sınıfları mücadelesinin bir parçası olduğunu noktalayarak, SİLAHIMIZ PARTİMİZDİR diyoruz.»

Sarıcakaya İlçe Kongresi'nden

Eskişehir İli Mahmudiye ve Sarıcakaya İlçe Kongreleri

Eskişehir İl Örgütüne bağlı Sarıcakaya ve Mahmudiye İlçelerinin kongreleri yapıldı 28 Kasım 1976 Pazar günü Sarıcakaya ilçe merkezinde partili üye, aday üye ve dinleyicilerin katıldığı kongrede açış konuşmasını yapan Sarıcaya İlçe Başkanı Tahir Gökalp, partinin köylülerle daha sıkı bağlar kurarak ve onların sorunlarını dile getirerek, gelişmesinin sağlanmasının gerektiğini bildirmiştir. Ayrıca Sarıcakaya Parti merkezini işçi ve emekçilerin devamlı uğrayacağı ve oturup tartışacakları bir eğitim ve kültür odası haline getirmenin kendileri için görev olacağını bildirerek, ilçe yönetim kurulu çalışma raporunu okumuştur.

Daha sonra kongre başkanlığına Eskişehir İl Başkanı Vedat Baranoğlu getirilmiştir.

Vedat Baranoğlu, yaptığı konuşmasında Türkiye'nin ekonomik bir bunalım içinde olduğunu ve bu bunalımın acısını işçi köylü olmak üzere tüm emekçi sınıfların çektiğini bildirerek, MC iktidarının bu bunalımdan çıkmasının imkansız olduğunu ve bunun için de işçi ve emekçi sınıflar üzerinde politik baskı ve terör yarattığını bildirmiştir. Sosyalist hareketin önemli görevinin işçi ve yoksul köylü ittifakı oluşturmak olduğunu anlatarak, bunun da ancak Türkiye İşçi Partisi çatısı altında tam ve doğru bir şekilde oluşacağını bildirmiştir. Sarıcakaya parti örgütünün görevinin tüm Sarıcakaya yöresindeki olayları anında öğrenip, doğru tahlillerle değerlendirmesi ve olayların üzerine gitmesi ve bu olayların gerçek yüzlerini halka anlatmasının şart olduğunu bildirerek, işçi ve yoksul köylü ve diğer emekçi sınıfların ancak politik bir bütünleşme ile mücadelelerinde zafere ulaşacağını anlatmış ve daha sonra Sarıcakaya'nın sorunlarına değinerek, bunların çözümünün ancak işçi ve emekçi sınıfların iktidarı ile oluşacağını anlatmıştır.

Giresun İl Kongresi

Bulancak ve Merkez İlçe Kongrelerinden sonra, ilk İl Kongremiz olan Giresun İl Kongremiz de yapıldı.

11 Aralık 1976 Cumartesi günü Giresun Belediye Salonunda dinleyicilere açık olarak yapılan Kongre'ye Genel Merkez'den görevli olarak gelen İlhan Akalın arkadaşımız bir konuşma yaptı. Ayrıca Ordu ve Samsun İli yetkilileri de kısa konuşmalar yaptılar.

Kongre sona erdikten sonra düzenlenen gecede, Giresun İlinin oluşturduğu koro, marşlar söyledi. Şiirler okundu. Bulancak Tuğla Fabrikasından Partili işçi arkadaşlarımız grev önlükleriyle yerel oyunlar oynadılar. Geceyi çevre fabrikalardan gelen çok sayıda işçi, öğretmen ve emekçi izledi.

KAYSERİ İL ÖRGÜTÜNÜN BASINA AÇIKLAMASI

Kayseri İl Örgütümüz, yaptığı bir açıklamada Kayseri'nin kömür sorununu dile getirmiştir. Yerel sorunlarla ilgilenmenin güzel bir örneğini veren Kayseri İl Örgütünün açıklaması yerel basında da yer almıştır. Açıklamada, kömür almak için 40.000 başvuru olduğu halde 12.000 aileye kömür verilmiş olması, dağıtımın bu biçimde sürerse baş vuranların bir yıl içinde bile kömür alamayacakları belirtilmiştir. Yapılan açıklamada daha sonra :

«Yurdun yeraltı ve yerüstü kaynaklarını emperyalistlere peşkeş çekenler, bu kaynakların halk yararına kullanılmasına karşıdırlar. Oysa yurdumuz yeraltı kaynakları bakımından zengin ülkedir. Sömürü düzenini devam ettirmek isteyen, halkı yoksulluğa, açlığa, işsizliğe ve pahalılığa mahkûm eden bu denli zihniyete karşı mücadele etmeliyiz» denmiştir.

İSTANBUL'DA İLÇE KONGRELERİ

Eyüp İlçe Kongresi'nden

İstanbul ilçe kongreleri sürüyor. Geçtiğimiz üç hafta içinde Beyoğlu, Beşiktaş, Eminönü, Gaziosmanpaşa, Eyüp, Kadıköy, Adalar, Fatih, Beykoz ilçeleri lokallerinde, Kartal ilçesi Kartal Belediye Sinemasında kongrelerini yaptı.

Bu on ilçe kongresinde katılma oranı yüksek oldu. Örneğin Fatih'te % 83, Kartal'da % 96, On ilçede ise % 82 oranında katılma gerçekleşti.

Yönetim kurullarının çalışma raporları, raporlar üzerindeki görüşmeler ile Kongreler, ilçe örgütlerinin kuruluşundan kongreye kadar geçen dönemin eleştirisini, vardığı durumu ve önümüzdeki dönemin hedeflerini belirleme ve yol gösterme görevini başarı ile yaptı.

Çalışma ekipleri, yayın dağıtımı, yerel sorunlar çalışma raporlarında ve raporlar üzerindeki görüşmelerde tartışıldı.

Partimizin temel taşları olan çalışma ekiplerinin, kuruluşu, işleyişi eğitim ve eyleme yönelişi üzerinde gerek yönetim kurulları raporlarında gerekse tartışmalarda deneylerden çıkan önemli noktalar bir kez daha belirlendi. Bu noktalar aynı zamanda çalışma ekiplerinin kuruluş ilkelerinin hayat içinde doğrulanmasıydı.

Çalışma ekiplerinin kurulabilmesinin ve işlerliğe ulaştırılabilmesinin birinci koşulu, çalışma ekipleri genelgesinin özümlenmesine bağlıdır. Bir ilçe yönetim kurulu, raporunda şöyle diyor :

«İlçemizde çalışma ekiplerinin kuruluşu geç başlamıştır. Bunun başlıca nedeni Yönetim Kurulu olarak çalışma ekipleri ile ilgili tüzük ve genelge hükümlerini yanlış değerlendirmemizdir. Ancak daha sonra 2. İl Temsilcileri Toplantısında yapılan tartışmaların ışığı altında bu konuda doğru bir görüşe ulaşarak derhal çalışma ekipleri kurma işine giriştik.» (Fatih İlçe Yönetim Kurulu raporu)

Başka bir raporda ise çalışma ekiplerinin kalıcılığına ilişkin olarak şöyle deniyor :

«... çalışma ekiplerinin kalıcılığını şu anda tam gerçekleştirebilmiş sayılmayız. Çalışma ekibinin kalıcılığı, kurduğu ilişkilerin örgütsel ilişkilere dönüştürülerek, bu ilişkilerin kalıcı olmasıdır. Çalışma ekiplerinin zincirleme örgütlenmesi içinde üyelerin hep aynı ekipte kalması pratik olarak olanaksızdır. Bir ekip üyemizin kurduğu ilişki onun gitmesi halinde bitiyorsa veya yine o üyenin yokluğunda ilişkiye ara veriliyorsa, bu ilişki örgütsel değildir ve kalıcı olmayacaktır.» (Eyüp İlçe Yönetim Kurulu raporu)

Çalışma ekiplerinin eğitimine ve dışa dönük eylemine ilişkin olarak, bir rapor şunları tespit ediyor :

«Saptadığımız ikinci sorun çalışma ekiplerinin iç eğitimleri ve bu eğitimin verimliliğidir...

Karşılaştığımız zorluklar ise ekip içi eğitimin nasıl olacağının ilçemizde tam realize edilememesinden doğmaktadır. Haftada iki gün bir araya gelen çalışma ekipleri bütün ağırlıklarını eğitime verdiği halde yeterli verimlilik sağlanamamakta ve eğitim çalışmaları durağan dolayısıyla soyut olmakta, amaçlanan ortak bilinç düzeyini sağlama hedefi başarıyla gerçekleşmemektedir.»

Karşılaşılan üçüncü sorun ise dışa dönük çalışmalarda belirmektedir. Bu alanda eksikliğimiz ise çalışma ekiplerinin faaliyetlerinde eğitime ağırlık vermeleri dolayısıyla asıl ekip çalışmalarının aksayabilmesidir. Bütün bunlar eğitim ile çalışmanın birlikte içiçe olması konusundaki eksikliklerimizden oluyor.» (Kartal İlçe Yönetim Kurulu raporu)

Yönetim kurulları çalışma raporlarında çalışma ekiplerinin dışa dönük eylemde gösterdikleri eksiklikler de üzerinde durulan önemli konulardan biriydi. Bu eksiklik, çalışma raporlarının yerel sorunlara ayrılan bölümlerine de yansıyor ve bu bölümlerde somut yerel sorunların tesbiti ve bunların çözümü, somut sorunlardan hareketle propaganda - ajitasyon ve örgütlenme önerileri sınırlı kalıyordu. Farklı sosyal yapıdaki ilçelerde tartışılan yerel sorunlar değişiyor, bu durum bir kez daha yerel örgütlerin propaganda - ajitasyon çalışmalarının önemini öne çıkarıyordu. Örneğin Kartal'da, Eyüp'de, Gaziosmanpaşa'da ilerici sendikal hareketin karşı karşıya bulunduğu sorunlar öne çıkarken, Beykoz'da sarı sendika çemberine karşı mücadelenin sorunları öne çıkıyordu ve tartışılıyordu. Öte yandan, Beyoğlu ve Kadıköy ilçe yönetim kurulları raporlarında ise öğrenci gençlik sorunları yer alıyordu. Eminönü ilçesi raporunda ve görüşmelerde ise bir yandan sendikal örgütlenme düzeyi son derece geri işçi kesimlerinin diğer yandan gençliğin sorunları ele alınıp tartışılıyordu.

Partinin doğrudan ve dolaylı yayınlarının dağıtımı hem çalışma raporlarında hem görüşmelerde ele alınıp tartışılan, çıkan sorunlara çözüm aranan ve öneriler getirilen konulardan biriydi.

Kartal İlçe Kongresinde Genel Başkan Behice Boran, Genel Sayman Dinçer Doğu ve Merkez Disiplin Kurulu üyesi Selim Mahmutoğlu konuştular. Beyoğlu ve Fatih ilçe kongrelerinde Genel Sekreter Nihat Sargın, Eyüp, Beykoz ve Fatih ilçelerinde ise Örgütlenme sekreteri ve İstanbul İl Başkanı Can Açıkgöz birer konuşma yaptılar. Bu konuşmalardan derlenen iki yazı Çark Başak'ın bu sayısında yer alıyor.

Genel Başkan Behice Boran, Dinçer Doğu ve Selim Mahmutoğlu arkadaşlarımızın Kartal İlçe Kongresindeki konuşmalarının özetlerini yayınlıyoruz.

GENEL SAYMAN DİNÇER DOĞU'NUN KONUŞMASINDAN

SENDİKALARIMIZA SAHİP ÇIKMALIYIZ

«Selim arkadaşımız, çok somut olaylar anlattı ve ben daha genel noktalara değineceğim» diyerek sözlerine başlayan Dinçer Doğu, kendi deneylerinden örnekler vererek, bugün bazı sendikaların başında çöreklenenlerin düşüncelerini, davranışlarını ikiyüzlülüklerini anlattıktan sonra, şöyle devam etti :

«Unutmayalım ki, burjuvazi ilerici sendikal harekete yalnız dışardan saldırmıyor. İçerden de saldırılar geliyor. Daha düne kadar sosyalizme küfrederek koltuklarını koruyanlar, bugün koltuklarını korumak için hızlı sosyalist kesiliyorlar. Ama lafta. Şimdi bunlar arasında, dün işçileri komünist diye ihbar edenler de vardır. Biz insanların gelişebileceğini, değişebileceğini kabul ederiz, ancak bunlar samimi değil. Bunların söyledikleri ile davranışları birbirini tutmuyor. Türkiye'de sendikacılığı Mafia'ya benzetebiliriz. Maalesef böyle. Öyle ki kendileri gibi olmayanları ne yapıp yapıp yoketmeye çalışırlar.

Ayrıca insanlar düşündükleri gibi yaşamıyorlar. Yaşadıkları gibi düşünüyorlar. Bugün sendikaların başında olanların büyük çoğunluğu, çok yüksek ücretler alıp, lüks bir şekilde yaşıyorlar. Artık işçilikle bağları kesilmiştir. Mal mülk sahibidirler. Mal, mülk edinmenin peşindedirler. Biz işçiler gözlerimizi açmalı, sendikalarımıza sahip çıkmalıyız. Bunları başımızdan defetmeliyiz.»

GENEL BAŞKAN BEHİCE BORAN'IN KONUŞMASINDAN

TİP İŞÇİ SINIFININ PARTİSİ OLDUĞUNU İSPATLAMIŞTIR

....

«Toplum yaşamımızla ilgili hangi sorunu ele alsak, sebepleri kapitalist düzene gelip dayanıyor. Bütün bu irili ufaklı sorunların temelden çözümü için iktidarın büyük sermaye sınıfının elinden işçi sınıfının eline geçmesi gerek. İşçi sınıfının, emekçi sınıflarla ortaklıklar kurarak gerçekleştireceği iktidardır ki ancak sorunları planlı, akılcı, geçerli yöntemlerle çözüm yoluna sokacaktır.»

«Ama sözünü ettiğimiz nitelikte bir iktidar şu partiye de değil bu partiye sadece oy vermekle gerçekleşmez. İşçi sınıfımızın kendisi iktidar için hazırlanmalıdır. İşçi sınıfının mücadele ufku ücret, ikramiye, kıdem tazminatı, referandum gibi ekonomik sorunlarla sınırlanmamalıdır. Bunlar yaşamak için önemli ve uğrunda mutlak sonuna kadar mücadele verilmesi gereken sorunlar olmakla beraber, işçi sınıfımız, işçi arkadaşlarımız, ülkemizin iç ve dış politikasıyla, tüm sorunlarıyla, ekonomik, siyasal sorunlardan sağlık, eğitim, sanat sorunlarına kadar tüm sorunlarıyla ilgilenmek, bu konularda bilgi edinmek, bu konulara ilişkin sorunların geçerli çözüm biçimlerini, yöntemlerini öğrenmek ve bu doğrultuda siyasal mücadele vermek durumundadır. İktidar olup ülkeyi yönetebilmek bu bilgileri ve mücadele deneyimlerini kazanmakla, özümsemekle mümkündür. İşçi sınıfı bu bilgileri, mücadele deneyimlerini, iktidar için gerekli yetenekleri ancak politik düzeyde örgütlenerek, partileşerek kazanabilir. Kendi bağımsız partisi aracılığı ile ancak iktidar olabilir ve iktidarda kalıp işleri yürütebilir. Türkiye İşçi Partisi işçi sınıfımızın bu nitelik ve yetenekte olan partisidir. İşçilerimiz partilerine sahip çıkmalı, ona üye olmalı, partide görev almalıdırlar.»

«Sendikalar işçi sınıfının ekonomik mücadele araçlarıdırlar. Sendikalar ne kadar politikleşse de partinin yerini alamazlar. Sendikaların asli görevi ekonomik mücadeleyi başarıyla yürütmektir, siyasal partinin asli görevi de işçi sınıfını iktidar için hazırlamak ve iktidara getirmektir. Bildiğiniz gibi işçi sınıfının mücadelesi üç yanlıdır: Siyasal, ekonomik, ideolojik. Üstün olan siyasal mücadele ve örgüttür, partidir. Çünkü tüm sorunların son tahlilde çözümü, siyasetten, iktidar sorunundan geçer. Her hangi bir sendikal örgütü bir siyasal örgüt, bir partiymiş gibi görmek ve göstermek ve bu anlayış içinde eylemlere yönelmek işçi sınıfını doğru örgütlenme ve mücadele yolundan, sosyalist iktidar yolundan saptırmaktır.

«Sendikaların niteliğine de çok dikkat etmek gerekir Söylenenler, yazılanlardan önce davranışlara, durumlara bakmak gerekir. Sağa yönelip, sağa kayıp solda keskin laflar etmek, keskin sol görünmek günümüzde geçer akçe oldu, kullanılan başlıca yöntem oldu. Sosyalist işçileri, temsilcileri, sendika yöneticilerini işlerinden ve örgütlerinden dışarı atan bir sendikal örgüt, üst yöneticileri kendi dünyalıklarını kurmaya bakan bir sendikal örgüt, yayınlarında ve sözcülerinin demeçlerinde ne denli keskin laflar edilirse edilsin, işçilerin devrimci örgütü değildir, olamaz.»

«İşçi sınıfını sosyalist iktidar ve sosyalizm yolundan saptırmak için çok oyunlar döndürülüyor.»

«Bir yandan sendikal bir örgütü, DİSK'i bir partiymiş gibi gösterip kabul ettirme çabası sürdürülürken, öte yandan işçi sınıfı CHP'ye bir umut kapısıymış gibi kapılansın isteniyor.. CHP'nin solunda yasal işçi sınıfı partisinin yer almadığı propagandası alttan alta yürütülüyor. Oysa partimiz, programı, tüzüğü, çeşitli yayınları ve birbuçuk yılı aşkın örgütlenmesi ve eylemleri ile işçi sınıfımızın sosyalizmi hedef alan partisi olduğunu ispatlamıştır.»

«CHP, kendi deyimleri ile «sınaileşme sürecinin değişen koşullarında» kapitalizmi sürdürmek, bu konuda büyük burjuvaziye güvence vermek çabasındadır. Bu değişen koşullar emekçi kitlelere yeni haklar tanımayı, demokratik özgürlükleri genişletmeyi gerektirmektedir. Büyük burjuvazi ve yandaşları eski tutucu alışkanlıklarından, politikalarından vazgeçip bu yeni koşulların gerektirdiği ödünlere razı olmalıdırlar; varlıklarını sürdürebilmeleri buna bağlıdır. CHP'nin politikası ana çizgisiyle birkaç cümle içinde böyle özetlenebilir.»

«Bununla beraber, biz CHP'yi diğer burjuva partilerinden ayrı tutarız. Demokratik özgürlüklerin, emekçi halk kitlelerinin ekonomik, sosyal, kültürel haklarının ve ulusal bağımsızlık ve egemenliğin savunucusu olduğu ölçüde ve sürece bu konuda kendisi ile güç ve işbirliği yapabilmeyi öngörürüz. İkinci bir nokta, işçi sınıfı diğer emekçi sınıflarla ittifak kurmadan, onların desteğini kazanmadan iktidara gelemez ve iktidarda kalamaz. Bir yandan emekçi kitleler arasında sosyalizmi tanıtma, yayma, tutturma çalışmaları yaparken, öte yandan da emekçi kitleler arasında tabanı olan demokratik nitelikteki partilerle, bugünkü durumda CHP ile, toplumun demokratikleşme sürecinde asgari bir platform üzerinde anlaşarak birlikte hareket etmeyi sağlamaya çalışırız.»

«Günün en çok tartışılan konusu koalisyonun parçalanıp parçalanmıyacağı, MC'nin iktidardan düşüp düşmeyeceğidir. Bizim görüşümüze göre tam bütçeden önce koalisyon parçalanmaz. Ortaklar, özellikle MSP Demirel'den koparacağını koparır; Demirel her ne pahasına iktidarda kalabilmek için ve bir ölçüde de şimdi verilenleri ileride uygulamada geri alabilmek hesabı ile, koalisyon ortaklarının baskılarına boyun eğer Ama bütçeden sonra MSP koalisyondan ayrılabilir. İktidarda kalarak seçimlere gitmekte Demirel için ne kadar yarar varsa, Erbakan için zarar vardır. Erbakan'ın yararı Demirel ile AP'nin iktidardan düştüğü kendisinin ise yeni bir koalisyonda iktidarını sürdürdüğü bir ortamda seçime gitmektir. Seçimlere münhasır, kısa süreli bir hükümetin kurulmasında görüş ve politika ayrılıkları önemli rol aynamayacağından, bütçeden sonra CHP - MSP - DP bir seçim hükümetinde birleşebilirler.»

MERKEZ DİSİPLİN KURULU ÜYESİ SELİM MAHMUTOĞLU'NUN KONUŞMASINDAN

PARTİMİZ BURSA'DA GÖREV BAŞINDADIR

Merkez Disiplin Kurulu üyesi Selim Mahmutoğlu, «Ben kısaca partililere Bursa'da yapılan baskıları anlatacağım» diyerek sözlerine başladı. İlerici sendikal harekete, bugün, Anadolu'da tek merkezden yönetilen bir saldırı bulunduğunu ve saldırının gelip Bursa'ya dayandığını anlatan Mahmutoğlu, özetle şöyle devam etti :

«15 Haziran günü gazete dağıtma bahanesi ile Renault önüne geldiler. Renault işçileri Türk - Metal'in bu faşist boruntularını defetti. Saldıranlar değil, 6 işçi gözaltına alındı. Çoğu Partili idi.

18 Haziran akşamı Renault Baştemsilcisi ve Partimiz İl Sekreteri Osman Özdemir'in evine dinamit atıldı. Atanlar yakalanamadı. Osman Özdemir olaylar sırasında Bursa'da değildi. Gönen'de sendika seminerindeydi.

28 Haziran günü güruh Tofaş önüne geldi. Maden - İş üyesi bir işçi öldürüldü. Ölümle sonuçlanan saldırıdan sonra, katillerden bir kişi tutuldu. Ötekiler bulunamadı.

Oysa katiller bizce belli. Ama, bu saldırıya uğrayan 25 işçi gözaltına alındı. Gözaltına alınan işçiler, fabrikaların önde gelen işçileri ve çoğu partimiz üyeleri. İkisi tutuklandı. İl Yönetim Kurulu üyemiz Tofaş iş yeri temsilcisi Şinasi Şahin ve o gün Parti sempatizanı, bugün partili Ömer Faruk...

Bursa'da işçiler 16 Eylül direnişine, dayanışma ve birlik içinde girdiler. Mahalli yöneticilerin, işverenlerin her türlü anti - demokratik baskıları birlik ve dayanışmayı, mücadele kararlılığını kıramadı.

Mako fabrikasında, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin işçi sınıfının çıkarları ile ilişkisi olmadığını söyleyen Vali'ye, Baştemsilci ve Partimiz İl Yönetim Kurulu üyesi Reha Pekünlü arkadaşımız karşı çıktı, işçi sınıfının çıkarları ile Devlet Güvenlik Mahkemeleri arasındaki ilişkiyi gösterdi Bunun üzerine Vali'nin emri ile hemen gözaltına alındı. 16 Eylül direnişinden sonra en büyük kaybı Bursa verdi. Önder işçilerin hemen hepsi çıkarıldı.

16 Eylül direnişinde ve işten çıkarılmalardan sonra Türk - Metal ve işverenler yeniden saldırıya geçti. Bursa'dan ilerici sendikal hareketi ve partimizi söküp atmak için.

16 Eylül direnişi sırasında Vali ile aramızda şöyle bir konuşma geçti :

Vali bana «Bursa ikimize dar geliyor. Ya sen gideceksin, ya ben» dedi. Bense ona, «Ben seçimle geldim, sen atamayla. Ben kalacağım, sen gideceksin demiştim. Ama, Maden - İş Yürütme Kurulu kararı ile Merkeze alındım. Ben gittim. O kaldı. Ancak, Bursa'da, Partimiz görev başındadır.»

İŞÇİ SINIFI VE İŞÇİ

İşçi sınıfı yalnız kendisinin değil tüm emekçi sınıfların da kurtarıcısıdır. İşçi sınıfı üretim araçları mülkiyetinden bağımsız olmanın, büyük kalabalıklar halinde birarada bulunmanın, fabrika hayatının disiplini içinde ve çağdaş teknolojik koşullarda çalışmanın sağladığı **bilinçlenmeye, örgütlenmeye yatkınlık ve kararlılıkla** bütün emekçi sınıfları sömürüden, baskıdan kurtarabilecek olan tek sosyal güçtür. Bu mücadelenin başarıya ulaşabilmesi en başta işçi sınıfının örgütlülüğüne, kararlılığına, etkinliğine bağlıdır. Bununla birlikte, işçi sınıfının tüm sömürülenlerle, demokrasiden bağımsızlıktan yana güçlerle dayanışma ve birlik içinde olması, onları yönetebilmesi sonucu belirleyici bir önemdedir. Müttefiklerin mücadeleye katacakları güç başarının hızını, toplumsal dönüşümün en az maliyetle gerçekleşmesini sağlayabilecek unsurdur.

İşçi sınıfı bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesini yürütürken toplumdaki bütün çelişkileri tahlil edip hangi sosyal tabaka ve grupların desteğini kazanabileceğini ve bu desteği nasıl geliştirebileceğini belirlemek durumundadır. İşçi sınıfı partisi, burjuvaziyi ve diğer sömürücü güçleri yalnız bırakmak, kendi çevresinde en geniş birliği oluşturmak için ittifaklar sorununu ülkenin somut tarihi ve sosyal gelişimi içinde ele alır. Mücadelenin içinde bulunduğu aşamayı, devrimin hareket ettirici güçlerini hesaba katarak, soruna somut bir biçimde yaklaşır.

Devrimci hareketin ülkeden ülkeye ve bir ülkede zaman içinde farklılıklar gösterebilecek olan dostlarının ve düşmanlarının tesbiti elbette bir subjektif tercih konusu değildir. Hangi sosyal sınıf ve tabakaların işçi sınıfının yanında yer alacağı, bu sınıf **ve tabakaların işçi sınıfı ile olduğu kadar** burjuvazi ile olan ilişki ve çelişkilerine de bağlıdır. Ülkedeki politik güç dengesinin ve ülke ekonomisinin o andaki durumuna göre kapitalist toplumun iki temel sınıfının ara tabakalarla ilişkileri de değişir. Öte yandan egemen sınıf ve tabakaların kendi içlerindeki ayrımlar ve tutum farklılıkları işçi sınıfı hareketine önemli olanaklar sağlayabilir.

İçinde bulunulan somut tarihi ve sosyal şartlara göre burjuvazi ile işçi sınıfı arasında kalan bütün sosyal sınıf ve tabakalar işçi sınıfının ittifaklar yelpazesi içinde yeralabilir. Egemen sınıf ve tabakalar içindeki farklılıklardan yararlanılabilir Bu bütünlük içinde, işçi sınıfı en geniş kitle desteğini kazanmak amacıyla en küçüğüne kadar bütün fırsatları dikkatle, beceriklilik ve kararlılıkla kullanır. İşçi sınıfı partisinin çalışmalarında en küçük örgüt birimlerine kadar bu ilkeye özenle uyulur, gerekleri yerine getirilir.

İŞÇİ - KÖYLÜ İTTİFAKI BÜYÜK ÖNEMİNİ KORUYOR

Kapitalist ülkelerin çoğunda ve özellikle geri kapitalist ülkelerde işçi sınıfının ittifaklarının temelini genel olarak köy emekçileriyle, bunlar içinde de en başta yoksul köylülerle olan ittifak oluşturur. Kapitalist ilişkiler sürdükçe egemen sınıfların gittikçe ağırlaşan baskı ve sömürüsü altında, son derece belirsiz ve geri bir yaşam tarzına mahkum olan köy emekçileri temel çıkarları düzenle çelişen büyük bir güçtür. İşçi - köylü ittifakının temel ittifak olması ittifakın her iki kanadı için de objektif şartlardan, ortak amaçlardan doğmaktadır.

İşçileri doğrudan sömüren kapitalistler köy emekçilerini ve yoksul köylüleri de çeşitli yollarla baskı ve sömürüsü altına alır. Kapitalist pazar yoluyla ya da devlet politikası aracılığıyla tarımsal ürünlerin fiyatlarını kontrol altına alarak düşük tutar. Üreticilere yapılan ödemelerin piyasa fiyatının çok altına düşmesine yolaçacak bir aracılar ağı kurulur. Buna karşılık tarımsal üretim araç ve gereçleriyle diğer sanayi ürünlerinin fiyatları yükseltilir. Böylece tarımda yaratılan değerin önemli bir kısmına el konulur. Geri kalanın çok büyük bir payı ise zaten büyük toprak sahiplerinin ceplerine girer.

Özellikle ticaret (dolaşım) alanında ortaya çıkan bu sömürü karşısında köy emekçileri zorunlu tüketim ihtiyaçlarını kısarak ve daha fazla, daha yoğun çalışarak ayakta kalmaya çabalarlar. Ancak gittikçe daha büyük zorluklarla karşılaşırlar. İşletmelerini sürdürebilmek, artan giderlerini karşılayabilmek için kredi almak zorunda kalırlar. Böylece kapitalist sömürü ağının kıskacına biraz daha girmiş olurlar. Büyük toprak sahiplerinin, tefecilerin sömürüsü önemi hızla artan yeni bir sömürü ile yoğunlaştırılır. Bankalar ve ticaret sermayesi verdikleri kısa vadeli ve yüksek faizli kredilerle köy emekçilerinin yarattıkları değerlerin yağmalanmasına katılırlar.

Kapitalist gelişme ve bu arada toprakların, tarım araç ve gereçlerinin hayvan varlığının gittikçe azalan sayıda elde, köy zenginlerinde toplanması, artan nüfusun toprak üzerindeki baskısı orta ve küçük işletmelerin yıkıma uğramasına yolaçar. Geniş köylü kitlelerinin mülksüzleşip vasıfsız işçi ya da işsizler ordusuna katılmasına neden olur. Emekçi köylülerin baskı ve sömürünün yoğunlaşmasını önlemek için giriştikleri demokratik direnişler, örgütlenme çabaları egemen sınıflar tarafından faşizan yöntemlerle engellenir. Kendi çıkarlarının bilincine varmalarını önlemek için her türlü tertip, saptırma, terör yolları denenir. Köy emekçilerinin ve özellikle yoksul köylülerin verdikleri mücadelenin önündeki engeller, işçi sınıfının karşılaştığı engellerle, güçlerle aynıdır. İşçiler de, emekçi köylüler de kapitalizm içinde, kapitalist ilişkilerin sonucu olarak sömürülmektedir. Sömürü ve baskıya karşı mücadele her iki toplumsal kesimin de ortak çıkarınadır. Bunun sağlanması için verilecek mücadele büyük paralellikler göstermektedir.

Sanayinin gelişmesi ve şehirleşme hızı işçi - köylü ittifakının önemini ortadan kaldırmamaktadır. Kapitalist gelişme ekonomik ve politik merkezlerin kırlardan şehirlere kayması sonucunu doğurmuştur. Köylülerin ekonomik ve politik etkinliği giderek azalmaktadır. Örneğin yurdumuzda milli gelir içinde sanayinin payı tarımın payından çok daha düşük iken, son yıllarda sanayinin gelişmesi ile tarımın milli gelir içindeki payı üçte birin altına düşmüştür. Artık toplam nüfusun yalnızca yüzde 33'ü kelimenin dar anlamıyla tarımsal faaliyetlerle geçinmektedir. 1927'de yüzde 76, 1970'de yüzde 61 - 62 olan kırsal nüfus oranı 1975'de yaklaşık yüzde 55'le toplam nüfus içinde ancak küçük bir çoğunluğu koruyabilmektedir. 1965 - 1970 arasında 1 milyon 600 bini aşan köyden şehre göç edenlerin sayısı, 1970 - 1975 arasında 2 milyonu bulmuştur. Bugün kırsal kesimdeki işsiz sayısının —yurtdışına olan büyük göçe rağmen— 2 milyonu aştığı dikkate alınırsa şehirlere göç bakımından gerçekleşenden çok daha büyük bir potansiyelin varlığı anlaşılır. Kapitalizmin ve sanayileşmenin gelişmesi, köy ve kasabalarda yoksulluğun yaygınlaşması oranında ve artan bir hızla kırlardan şehirlere göç sürecektir. Köylü nüfusun ağırlığı yıllar geçtikçe daha da azalacaktır.

Ancak, kırlarda yaşayan nüfus oranının genel nüfusun çok küçük bir bölümünü oluşturduğu ülkelerde bile (örneğin bu oran A.B.D.'de yüzde 5'in, Federal Almanya'da yüzde 7'nin altındadır) işçi - köylü ittifakı önemini korumaktadır. Geri ve bağımlı kapitalist ülkelerde bu önem çok daha büyüktür. Kapitalizmin gelişmesine rağmen toplam nüfusun yarıdan fazlası köylü olan yurdumuz işçi sınıfı hareketi açısından da işçi - köylü ittifakı hayati bir önem taşımaktadır. Köy emekçilerinin ve özellikle yoksul köylülerin taşıdığı ilerici, demokrasiden ve bağımsızlıktan yana, devrimci potansiyel hareketimizin en büyük güvencelerindendir.

TARIMDA KAPİTALİZMİN GELİŞMESİ KIRLARDA SINIFSAL FARKLILAŞMAYI DERİNLEŞTİRİYOR

Türkiye'de kapitalist gelişmenin meydana getirdiği toplumsal farklılaşmanın derinleşmesi kırlara da yansımaktadır. Kırlarda kapitalist ilişkilerin gelişmesi zengin köylüler ile yoksul, yarı - proleter köylüler arasındaki çelişkileri derinleştirmektedir. Büyük toprak sahipleri ile küçük ve orta köylüler arasındaki ilişkiler değişime uğramaktadır.

Kırlarda maddi üretimin ve sosyal hayatın gelişmesi şehirlerden daha geç ve daha yavaş olarak ortaya çıkmaktadır. Tarımın sanayiye göre geri kalışının nedenleri toplumsal yapı ile kapitalizmle ilişkilidir. Köylülerin burjuvazi tarafından sömürülmesi, tarım alanında sağlanan gelirlerin başka alanlara aktarılması kırlarda üretim güçlerinin gelişmesini engelleyici başlıca unsur olmaktadır. Ancak geç ve yavaş da olsa, tarımda makinalaşma ve özellikle teknolojik gelişme (bilimsel teknolojik devrimin sağladığı gelişmelerin tarıma uygulanması) kırları etkilemekte emeğin üretkenliğini artırmaktadır.

Türkiye sanayiinde olduğu gibi Türkiye tarımında da kapitalist gelişme, sermayenin yoğunlaşması ve merkezileşmesi, toprağın büyük işletmelerde toplanması sürecini ortaya çıkarmaktadır. Bir yandan toprağın belli ellerde toplanması, öte yandan büyük işletmelerin daha çok sermaye, daha ileri teknoloji kullanarak birim başına üretimi artırması ile küçük ve orta köylüler giderek mülksüzleştirilmektedir. Tarımda makina kullanılması, ileri teknoloji uygulanması karşısında küçük ve bir kısım orta üreticiler büyük işletmeler karşısında rekabet edemez duruma düşerek topraklarını kaybet-

KÖYLÜ İTTİFAKI

mekte, derinden gelişen, yavaş ancak sürekli bir tempoyla işçi sınıfı saflarına katılmaktadırlar.

İŞÇİ SINIFININ KÖYLERDEKİ KESİMİ: TARIM İŞÇİLERİ

Tarım işçileri işçi sınıfının kırlarda yaşayan kesimidir. Köylülerle aynı alan içinde ve benzer koşullar altında yaşayan tarım işçileri içinde bulundukları üretim ilişkileri açısından şehirlerdeki işçilerden farklı bir konumda değildirler. Tarım işçileri, devlet işletmeleri veya kapitalist çiftliklerde sürekli olarak çalışan işçilerden, mevsime göre göçerek ama gene sürekli olarak tarımsal işlerde çalışan işçilerden ve yazları ailesiyle birlikte göçen, bu sürenin dışında da kendi köyü çevresinde orman işletmeleri ve benzeri işlerde çalışan emekçilerden oluşmaktadır. Büyük çoğunluğu yılın belli zamanlarında iş bulup çalışabilen ve sürekli olarak iş yerini değiştirmek zorunda olan tarım işçileri genellikle çok büyük ünitelerde ve büyük topluluklar halinde çalışmazlar. Bir bölümü çoğunlukla kıraç olan az bir miktar toprağa sahip olduğundan, köyde yaşadıklarından, köyde yaşamanın ve tarımla uğraşmanın yolaçtığı sınırlamalar içinde bulunduklarından şehirdeki işçilere göre daha geri bir bilinç ve örgütlenme düzeyine sahiptirler. Yapılan işin niteliği gereği işbölümü, ona bağlı olarak da sosyalleşme zayıftır. Tarım işçileri üzerinde «Elci» denilen aracıların etkisi büyüktür. Bu özellikleri tarım işçilerinin birleşmesini, sendikalaşmasını güçleştirmektedir.

Ancak tarım işçilerinin bilinçlenme ve örgütlenmeleri tüm işçi sınıfı hareketi açısından büyük önem taşımaktadır.

Mülksüzleşen, proleterleşen yoksul köylülerin saflarına katılması ile nicel olarak sürekli büyüyen tarım işçilerinin örgütlenme talepleri ve mücadeleleri yoğunlaşmaktadır. Tarımda iş koşullarını, grev ve sendikalaşma haklarını düzenleyen bir yasanın bulunmayışı artan örgütlenme taleplerinin önündeki engellerin başında yer almaktadır. Sendikal haklardan, sosyal güvenlikten (sağlık, emeklilik vb.) yoksun olan bu kesim taleplerini dernekler, işçi birlikleri gibi örgütlenmelerle sağlamaya çalışmaktadır. Yer yer sözlü iş akitleri yapmakta, bu akitlerle asgari ücret, ücret, çalışma koşulları gibi konularda yeni haklar elde etmeye uğraşmaktadırlar.

Köylerde yaşayan, yoksul köylülerle yakın ilişkiler içinde bulunan tarım işçilerinin ekonomik - demokratik haklar için verdikleri mücadele, örgütlenme alanında attıkları adımlar işçi köylü ittifakının kurulup pekişmesi açısından köylü kitlelerini olumlu yönde etkilemekte örgütlenme geleneği ve mücadeleciliği zayıf olan köylülere örnek olmaktadır. Tarım işçilerinin bir bölümü tarım dışında kırsal alanlarda bulunan tuğla ocakları, kireç, taş ve ilkel maden işletmeleri gibi yerlerde mevsimlik olarak çalışmakta ve bu unsurlar kentlerin işçi sınıfının özelliklerini daha çok taşımaktadırlar. Bir bölümünün küçük de olsa mülkiyet ilişkisi bulunan tarım işçileri içinde toprak talebi gittikçe azalmakta düzenli ve sürekli işçi olma talebi artmaktadır. Tarım işçileri arasında Tarım İş Yasası, sendikalaşma, sosyal güvenlik gibi işçi sınıfına has talepler için mücadelelerin yoğunlaşması görülmektedir.

İşçi - köylü ittifakının kurulmasında temel taşları olan tarım işçilerinin örgütlenmesi, tarım işçilerinin işçi sınıfının genel mücadelesindeki yerlerini almaları Parti eylemindeki önemini belirtmektedir. Bu hedefler özellikle tarım işçilerinin yoğun olduğu Ege, Çukurova, Doğu Karadeniz bölgelerindeki parti örgütlerinin acil görevleri olarak ortaya çıkmaktadır.

YOKSUL VE ORTA KÖYLÜLER

Küçük bir toprağa sahip, ortakçı, yarıcı yahut kiracı olarak işleten ya da araç veya emeği yetmediği için küçük toprağını ortakçıya, yarıcıya veren, düşük bir geçim düzeyinde yaşamlarını sürdürmeye çalışan, asıl geçim kaynakları toprak olan, fakat fırsat ve imkan buldukça orman, yol yapımı, taş ve kireç ocakları gibi geçici işlerde çalışan ve emekçi nüfusun en büyük bölümünü oluşturan yoksul köylüler işçi sınıfının doğal müttefikidir. Çalışma ve yaşama şartları bakımından son derece kötü durumda bulunan yoksul köylüleri işçi sınıfından ayıran küçük de olsa bir toprak parçasına sahip olmalarıdır. Tarımda kapitalizmin gelişmesi yoksul köylüler için bir tek anlama gelmektedir: yıkım. Büyük toprak sahiplerinin üstünlükleri karşısında güç durumda olan yoksul ve orta köylüler, kapitalist pazar yoluyla artan sömürü sonucunda tarım araç ve gereçleri, kredi sağlama, kişisel ihtiyaçlarını giderme imkânlarını giderek yitirmektedirler. Büyük işletmelerden emek üretkenliği seviyesinin yüksek oluşu, daha ileri teknoloji kullanımı maliyeti düşürmektedir. Büyük ünitelerin avantajı yalnızca toprağın büyüklüğü değildir. Tarımda kapitalist gelişme küçük tarımsal işletmelerin yıkıma uğrayıp kaybolması, yeniden üretim imkânının gittikçe kötüleşmesi, toprakların ve üretimin belli ellerde toplanması sonucunu doğurmaktadır. Yoksul ve orta köylüler zaten cüce boyuttaki topraklarını da yitirerek çok büyük bir hızla mülksüzleşmekte, ya da mülklerini terketmektedirler. Artan nüfusun toprağa baskısı, miras yoluyla bölünme de cüce işletmelerin ekonomik önemlerini iyice yitirmelerinin, yoksul köylülerin «baba evini» terketmelerinin bir başka nedeni olmaktadır. Yoksul köylülerin talepleri bölgeden bölgeye ve süreç içinde değişmektedir. Sanayileşme hızına bağlı olarak işçi olma talebi bazı bölgelerde toprak edinme talebine baskın çıkmaya başladığı görülmektedir. İşçi sınıfının ekonomik mücadele sonunda elde ettiği haklar, şehirlerdeki yaşama şartları, sigorta, sağlık, emeklilik gibi sosyal haklar yoksul köylüleri etkilemektedir. Ne var ki sanayileşmenin geri olduğu kapitalist ilişkilerin daha az geliştiği bölgelerde yoksul köylüler bakımından toprak isteği önemini korumaktadır. İşçi sınıfı yoksul köylülerin toprak taleplerini desteklemektedir. Kooperatifleşme, daha geniş kredi olanakları bulma, tarım araçları edinebilmeleri için verdikleri mücadeleye omuz vermektedir. Partimiz programının tarımla ilişkili bölümünde yoksul ve orta köylülerin sorunlarının çözümünü, tutulması gerekli yolları göstermiştir.

İşçi - köylü ittifakının kurulup pekiştirilmesi işçi sınıfının partisi aracılığıyla köy emekçilerinin mücadelelerine aktif olarak katılması, sömürüye karşı ancak ortak bir mücadele ile karşı çıkılıp kazanımlar sağlanabileceğini göstermesi ile mümkündür. Öte yandan işçiler gibi köylülerin de baskı ve sömürüden temelli olarak kurtulmalarının ancak sosyalist bir toplumda gerçekleşebileceği anlatılmalıdır.

Partililer köy emekçilerine burjuvazinin onlara önerdiği çözüm yollarının nasıl sahte ve boş şeyler olduğunu, kapitalist gelişmenin ve burjuva iktidarlarının tarım politikasının onlar için ancak yıkım getireceğini göstermelidir. Burjuvazi nüfusun önemli bir bölümünü oluşturan yoksul ve orta köylülerin desteğini kazanmak, işçi - köylü ittifakının oluşmasını önlemek için sayısız yalanlar yaymaktadır. «Pahalılığa işçi ücretlerindeki artışın neden olduğu» yalanından «işçilerin iktidarında ellerindeki küçük toprağın da alınacağına» kadar egemen sınıflar sürekli olarak köylülerin küçük mülkiyetlerine olan bağlılık duygularını kapitalist düzeni korumak için bir silah olarak kullanmaya çalışırlar. İşçilerle köylülerin çıkarlarının ayrı olduğu, çeliştiği yalanını yayarlar. İşçilerin köylülerin taleplerini desteklemediğini söylerler. Böylece geniş köylü kitlelerini kendi ideolojisinin ve politik tercihlerinin etkisi altında tutmaya çalışırlar. İşçi sınıfı köylülerle ittifakını kurmak için çaba harcarken burjuvazinin bu tür aldatmaca ve propagandalarına karşı da mücadele etmek zorundadır. İdeolojik mücadele ile burjuvazinin bu olumsuz etkileri kırılmalıdır.

İşçi sınıfının mücadelesinin başarıya ulaşmasında ittifaklarının sağlamlığı ve genişliği, yığınların devrim mücadelesine kazanılması hayati önem taşımaktadır. Bunun için işçi sınıfı, partisi aracılığıyla mücadele eder. İttifakları kurup geliştirecek olan biricik mücadele aracı Partisidir. Dernek ve benzeri örgütler gibi politik mücadele aracı olmayan örgütlenmeler kadar sendika gibi yalnız işçilerin örgütlü olduğu ve dar sınıf çıkarlarını aşıp toplumun tüm katlarında örgütlenmeye ve toplumun tüm sorunlarına çözüm getirmeye elverişli olmayan örgütlenmeler de ittifaklar sorununu çözemezler.

İşçi sınıfı partisi kırların yoksul emekçilerinin sorunlarını en doğru bir biçimde tesbit eden ve çözüm yollarını gösteren tek örgüttür. Emekçi köylü kitlelerinin burjuvaziye karşı taleplerinin gerçekleşmesi için kararlı ve etkin bir destek sağlayabilecek örgüttür. Ancak bu desteğini kendi programına uygun olarak kullanır. Köylü hareketini kayıtsız şartsız desteklemez. Köylüler arasında burjuva ideolojisinin etkisini, bu etkilerle formüle edilen taleplerin ortaya sürülebileceği akılda tutulur.

İşçi sınıfı, siyasal ve toplumsal kurtuluş hareketini doğrudan veya dolaylı şekilde kolaylaştıran, devrimin gerçekleşmesine ve köylülüğün işçi sınıfının müttefiki, yedeği olmasına yardım eden köylü taleplerini ve mücadelelerini desteklemektedir. İşçi - köylü ittifakının en geniş ve etkin bir biçimde sağlanması için elinden gelen çabayı göstermektedir ve çok daha yoğunlaştırarak gösterecektir.

ÜYELERİN OKUMALARININ YÖNLENDİRİLMESİ

Parti içi eğitimin amaçlarından biri de aday üyelerin ve hatta üyelerin iyi birer partili olarak yetişmelerini sağlamaktır. Çoğunlukla çeşitli sınıfsal tepkileri nedeniyle partiye gelen kişilerin zaman içinde bu tepkileri ideolojik ve politik bir raya oturtulmalıdır. Bu yapılmadığı sürece üyenin bu zor mücadele şartları içinde kalıcılığı tehlikeye girecek yada parti eylemine yararı giderek azalacaktır. Bu nedenle de parti üyelerinin ideolojik ve politik yetişkinliği için çalışmak partinin sürekli gündemindedir.

İdeolojik ve politik yetişkinlik için tutulacak yollardan biri de üyelerin okumalarının yönlendirilmesidir.

Mücadelemiz açısından bugün Türkiye'de oldukça zengin bir kitap kaynağı bulunmaktadır. Bilimsel sosyalizmin klasiklerinin önemli bir bölümü dilimize çevrilmiş bulunmaktadır. Bunun dışında uluslararası işçi sınıfı hareketinin önemli çözümlemeleri ve deneyleri de dilimize aktarılmıştır. Ülkemizin yapısal sorunlarına ilişkin olarak da, birçok araştırma, inceleme ve değerlendirmelerden meydana gelen yeterli olmasa bile oldukça önemli bir malzeme birikimi vardır.

Pekçok yayınevi tarafından çıkarılan bu yayınların hiç değilse bir bölümü için çevirilerinin ve değerlendirmelerinin bilimsel doğrulukları kuşkuludur. Gerekli titizlik ve özen gösterilmemiştir. Bazıları da politik ve ideolojik amaçlar uğruna çeşitli kısaltma ve tahrifatlara uğratılmıştır. Diğer yandan çeşitli goşist akımların görüşleri de bu arada dilimize çevrilmiş hatta yer yer bu çeviriler goşist akımları beslemiştir. Bugün dahi pek çok kişi bu tür goşist ve revizyonist yayınlar nedeniyle çeşitli sapık akımların etkisine kapılmaktadır. Elbette bu konuda da burjuvazi dağıtım ve bunun gibi kolaylıklarıyla elinden gelen yardımı yaparak bu tür akımları beslemeye çalışmaktadır.

Bunca yayın arasında sıradan bir okuyucunun sağlıklı ve kendi yetişkinlik durumuna uygun, yararlanabileceği bir sıra ile kitap seçip okuyabilmesi, ideolojik ve politik olarak kendini yetiştirebilmesi oldukça zordur.

O halde parti yayınları dışındaki yayınların satın alınması ve okunması mutlaka seçilerek yapılmalıdır. Bu nedenle üyelerin okuyacakları kitapları öncelikle parti sorumlularına danışması büyük yarar sağlayacaktır.

İkinci olarak, kitap seçmek için tutulacak yollardan biri parti eyleminin sorunlarına ilişkin seçmeler yapmaktır. (Bak Çark Başak Sayı. 16) Diğeri ise üyelerin tek tek yetişkinliklerine bağlı olarak yöneticilerin tavsiye edeceği (seçeceği) kitaplarla ideolojik ve politik yetişkinliklerini sağlamak yolunda yardımcı olmaktır.

Tek tek üyelerin okumaları için seçilecek kitaplar dahi parti eyleminin sorunlarına ilişkin olmalıdır.

Öncelikle üyelerin eksiklik ve yanlışları parti eyleminde gözlenecektir. Bunların giderilmesi yolundaki çabalardan birisi de üyelerin ideolojik ve politik eksikliklerini giderebilmek ve yanlışlıklarını terk edebilmeleri için okumalarını yönlendirmektir. Okuma, araştırma ve inceleme alışkanlığı olan yada buna yatkın olan üyeler için sorunun bu plandaki çözümü daha kolaydır. Bu gibi üyelerin parti eyleminde aksayan ideolojik ve politik yönlerini doğru olarak saptayarak eleştirilmeli eksik ve yanlışlıklarını gidermeleri için önerilerde bulunulmalıdır. Bundan sonra üyelerin ideolojik ve politik gelişmeleri yine parti eyleminde gözlenecektir.

Diğer yandan üyelerimizin büyük bir bölümünün işçi kökenli olduğunu düşünürsek sadece kitap tavsiye etmekle iş bitmez. Kitap tavsiye etmezden önce üyelerin okuma alışkanlıklarının geliştirilmesini sağlamak zorunludur. Bu ise hiç de kolay bir iş değildir.

Partinin pratik çalışmalarında son derece atak ve militan olan bazı üyelerinin çoğu kez aynı beceriyi teorik çalışmalarda gösteremediğini biliyoruz. Bunun bir nedeni teorik çalışma alışkanlığının olmaması ise diğer nedenlerinden biri de teorik çalışmanın pratik çalışmanın somutluğu gibi kavranamamış olmasıdır. Ancak bu kavrayışı üyenin kendi çabalarına bırakmak sorunu bir ölçüde savsaklamak yada çözümü zaman içinde görmektir. Ancak bu noktada da aktif bir müdahale yararlı olacaktır. O nedenle üyelere parti birimlerindeki yöneticilerin mutlaka yardımcı olmaları gerekmektedir.

Bu konuda tutulacak yollardan biri de çalışma ekibi başkanının ya da deneyli bir parti üyesinin, üyenin kendisini yetiştirmesi için yardımcı olmasıdır. Bu yöntem üyenin daha yakından tanınması eksik ve yanlışlarının daha temelden kavranması ve dolayısıyle sorunlarının çözümü için de büyük yararlar sağlayacaktır.

Özellikle üyelerin ideolojik ve politik yetişkinliği için bu tür bir ilişki son derece önemlidir. Ekip içinden yetişkin bir üyenin kontrol ve yardımları ile üyelerin ideolojik ve politik yetişkinliğinin sağlanması bu ilişki sınırlarının dışında diğer yardımların araştırılması metodu herhalde tutulacak yolların en iyisi olacaktır.

İşçi ve emekçi kökenli üyelerin okuma alışkanlıklarını geliştirmesi için özendirici bir yol da uluslararası işçi sınıfı hareketinin anti faşist ve anti emperyalist mücadelelerinden belli kesitleri anlatan roman, hikaye gibi yapıtların okunacak kitaplar listesine alınmasını sağlamaktır. Bu yolla üyeler benzer hatta daha zor mücadelerden geçmiş partili işçilerin ve aydınların olaylar karşısındaki tavırlarının gönendirici ve gururlandırıcı, cesaret atılganlık ve fedakarlıklarını öğrenerek yeni moral değerler kazanacaklardır.

Bu tür seçilmiş kitapları bütün üyelerin okuması parti disiplini, parti üyeliğinin önemi kısaca partinin önemi, gücü, çalışması gibi konularda da yeni moral değerler kazanması bakımından büyük önem taşımaktadır.

Diğer yandan partinin doğrudan ve dolaylı yayınlarının okunması hem güncel olaylara çözümler ve yorumlar getirmek bakımından hem de ideolojik ve politik önemi bakımından büyük yararı yanısıra üyelerin okuma alışkanlığının geliştirilmesine de yardımcı olacaktır.

Bu yayınların üyeler aday üyeler ve sempatizanlarca artan bir istekle okunması ve değerlendirilmesi için mutlaka gerekli çaba gösterilmelidir. (Bak Çark Başak 17. sayı)

Partinin kampanya biçiminde yürüttüğü eylemlerde, bütün üyeler ve aday üyeler için konu ile ilgili olarak kitap dergi vb. den bir bibliyografya yapılarak verilmelidir. Ancak bu öneri sadece bu tür bütün üyeleri aday üyeleri ilgilendiren eylemlerde söz konusudur. Bunun dışında çalışma ekipleri içinde sürdürülen çalışmalardan çıkan sonuçlara göre, ya sadece o ekibin üyeleri ya da tek tek üyelere ilişkin kitap önerisi yapılabilir. Belli bir konuda bibliyografya verilerek eksiklik ve yanlışlığı giderme yoluna gidilebilir.

Bu konuda herhalde dikkat edilecek nokta, mümkün olduğu kadar her şeyi tüm ayrıntılarıyla öğrenmek ve öğretmeye çalışmak yerine öncelikle temel noktaların kavranması yoluna gidilmesidir. Bu yüzden de bir seferde birden çok kitap önerisi yararlı olmayacaktır.

Diğer yandan okunan kitapların ya da incelenen konunun mutlaka tartışılması sağlanmalıdır. Ortaya çıkan sorular da, anlaşılmayan ya da somutlanamayan yerlerde doyurucu cevaplar verilmelidir. Hiç bir şey basma kalıp laflarla geçiştirilmemelidir. Elbette bütün bu söylediklerimizin yani yetişme ve yetiştirmenin sınırlarını belirlemek zorunludur. Tüm Parti üyelerinin aynı seviyede ideolojik ve politik yetişkinliklerini bekleyemeyiz. Bu çalışmalarda önemli olan yeterli ideolojik ve politik temelin yaratılması ve yerleştirilmesidir.

Sonuçta üyelerin yeteneklerine göre parti örgütleri ve parti eylemi içinde kendilerine en uygun görevlere gelmeleri ve bu görevleri de hakkıyla yerine getirmeleri istenir. Ancak bu ideolojik ve politik çalışmanın biteceği anlamına gelmez. Gelmemelidir. Hiç unutmamak gerekir ki, üyelerin yetişmesi bakımından teorisi ve pratiği ile birlikte aynı zamanda bir okul olan Partinin görevleri yanı sıra tek tek üyelerin görev ve sorumlulukları vardır. İdeolojik ve politik yetişkinlik, bu sorumluluk, ve görev dağılımı alanı içinde durmaksızın gelişir.

İŞÇİ SINIFININ YÖNETİME HAZIRLANMASI

Bütün yerel örgütler bir süredir yeni bir çalışmanın içinde bulunuyorlar. Kongreler dönemindeyiz. Kongre hazırlıkları, kongreleri yapmak, il ve ilçe örgütlerinin çalışmalarının önemli bir bölümünü oluşturuyor. Kongrelerini yapan, bu çalışmalarını bitiren örgütler, seçilen kurullar ise yeni dönemin çalışma programlarını hazırlıyorlar. Seçilen kurullar, kongrelerin yol göstericiliği ve kattığı güçle yeni çalışmaları sürdürmeye başlıyorlar.

Parti örgütlerinin, Partililerin üstesinden gelmek durumunda oldukları öyle görevler vardır ki, her an gündemdedir. Her an en önde duran görevlerdir bunlar. Örgütlerimizi geliştirmek, yeniyeni üyeler kazanmak bunlardan biridir. Bütün kademe örgütleri ve Partililer, Partinin programını ve amacını, bu amaca esas olan sosyalist dünya görüşünü, Partinin güncel sorunlara getirdiği çözümleri, önerileri ve değerlendirmeleri, kısacası Parti'nin görüşlerini her fırsattan yararlanarak kitlelere yaymak ve benimsetmek durumundadırlar. Bu Parti'ye yeni taraftarlar, yeni üyeler kazanmakla sonuçlanacak bir uğraştır.

Partimiz kuruldueğundan bu yana geçen kısa süre içinde, örgütlenmesini geliştirmek yolunda önemli adımlar attı. Bu sağlıklı gelişmeyi sürdürmek ve daha da hızlandırmak kongrelerini yapan örgütlerin önlerinde duran temel görevlerden biri oluyor. Kongrelerimizi yaptığımız bu günlerde, bu temel görevimizi bir kere daha öne çıkarmak gerekiyor. Diyebiliriz ki, yeni dönem çalışmalarında önümüzdeki ilk görev Partimize yeni üyeler kazanmaktır. Yeni üyeler kazanmak, ama özellikle de işçi sınıfı içinden yeni üyeler kazanmak...

Partimiz bu konuya, yani, Parti içinde işçi sınıfından gelen üyelerin ağırlıkta olmaları konusuna özel bir önem vermektedir. Bugüne kadar yürütülen çalışmalarda bu konuda ayrı bir dikkat ve çaba gösterildi ve Partimizin üye bileşiminde işçi kökenli üyeler en büyük ağırlığa sahip kesimi oluşturuyor. Programda ve tüzüğün çeşitli maddelerinde de bu konuda yol gösterici ilkeler getirilmiştir. Diğerlerinin yanında tüzüğün 68. maddesi bunlardan biri. Tüzüğün bu maddesinde, «her kademedeki yöneticiler ve bütün üyeler, işçi sınıfını ve emekçi kitleleri eğitip aydınlatmak ve Parti'nin üye bileşiminde işçi üyelerin ağırlığının devamlı artmasını sağlamak üzere olanaklarını sonuna kadar kullanmak zorundadır» deniliyor.

Bu işin bir bölümüdür. Çünkü, Parti'de işçi kökenli üyelerin ağırlıkta olması ve bunun devamlı artması için çaba göstermek sadece genel üye bileşimi ile sınırlı değildir. Bu ağırlıkta olma aynı zamanda yönetim kademeleri için de söz konusudur ve her kademedeki yöneticiler ve bütün üyeler, «işçilerin her kademe organında çoğunlukla aktif görev ve sorumluluk almalarını sağlamak için devamlı çaba harcamakla yükümlüdürler.» Partinin genel üye yapısında işçilerin ağırlığı, evet, ama aynı zamanda, ilçelerden genel merkeze kadar bütün yönetim kademelerinde de işçilerin ağırlığı...

Böyle bir ilkeye sahip olmak ve buna sıkı sıkıya sarılmak «böyle olursa daha iyi olur, biz de öyle yapalım» gibi subjektif bir tercihin sonucu değildir. Bu, Partimiz için objektif, bilimsel bir gerekliliktir, çünkü, Partimiz «toplumsal evrimin gündeminde olan sosyalizm aşamasını, bilinçli örgütsel çalışmalarının doğrultusunu saptayan hedef olarak kabul» ediyor Sosyalizm ise, en başta işçi sınıfının davasıdır ve sosyalist mücadelenin öncü, itici ve temel gücü iktidar öncesi dönemde de, sonrasında da işçi sınıfıdır. İktidar yolunda ileri adımlar atılabilmesi, Parti'nin ilkeleri doğrultusunda gelişmesine ve mücadelenin her yeni döneminin görevlerini yerine getirebilecek nitelikte güçlenmesine, etkinliğini artırmasına bağlıdır. Bunun sağlanmasına yardımcı olmak en önemli faktörlerden biri, işçi sınıfının Parti içinde ağırlıkta ve etkin olmasıdır. İktidar olduktan sonra da sosyalizm yolunda ilerlenmesi, işçi sınıfının müttefikleri ile beraber toplum yönetiminde söz ve karar sahibi olmasıyla mümkündür. Toplumsal yaşamın her alanında yönetime katılmak, yönetimin başını çekmek ve sosyalizm kuruculuğu görevlerini yerine getirmek, işçi sınıfının tarihsel görevidir. İşçi sınıfının toplumu yönetmesi ise, öncelikle buna hazırlanması ve bu tecrübeyi kazanmasıyla mümkün olacaktır. Bu hazırlığın yapılacağı, tecrübenin kazanılacağı yer Partidir. Çünkü, işçi sınıfı ancak en ileri unsurlarının içinde örgütlendiği Partisi aracılığıyla ve Partiyi de yöneterek, toplumu yönetebilir. Partimizin bu konuya böyle bir önem vermesi buradan kaynaklanmaktadır ve bugüne kadar olduğu gibi kongreler sonrası dönemde de en önemli görevlerden biri, yeni üyeler ama özellikle yeni işçi üyeler kazanmaktır diyoruz.

Burada bir parantez açarak belirtmek gerekiyor ki, ne sosyalizm üzerinde saatlerce konuşabilecek kadar bilgi sahibi olmak ciltleri hatmetmiş olmak, ne de sadece işçi olmak, Partili olmaya yetmiyor. Partiye, çevresinde etkin, öncülük yapan veya yapabilecek olan bilinçli işçileri, emekçileri kazanmak gerekiyor. Bununla beraber Parti'nin aynı zamanda bir okul olduğunu, Partili olmanın, bu niteliği kazanmanın ve geliştirmenin sadece Parti içinde gerçekleşebileceğini, Parti dışında bu niteliği kazanarak Partiye gelinemiyeceğini de unutmamak gerekiyor.

Kongreler sonrasındaki yeni dönemde bir başka görev daha bizleri beklemektedir: çalışma ekiplerinin işlerliğini daha artırmak ve çalışma ekiplerini çoğaltmak. Çalışma ekiplerine dayalı örgütlenme ve bunun önemi bütün Partililerce biliniyor ve ilçe örgütlerimiz bütün üye ve aday üyelerini bir ekipte görevli kılacak şekilde çalışma ekiplerinin oluşturulması çalışmalarını sürdürüyorlar. Yeni deneyler kazanılıyor, ekipler daha bir oturmuşluğa kavuşuyor.

Karşılaşılan sorunlar elbette ki var. Bunlardan biri ve üzerinde durulması gereken biri, ekiplerin daha çok içe dönük çalışmalara ağırlık vermeleri olmaktadır. Bu durum, özellikle yeni kurulan çalışma ekipleri için doğal hatta bir anlamda zorunlu da görülebilir. Ama daha eski ve belli bir işlerliğe kavuşmuş ekiplerde de aynı dışa kapanıklığa rastlamak, ekiplerin kuruluş dönemlerinde «doğal ve hatta zorunlu» dediğimiz bu durumun mutlaka aşılması gerektiğini göstermektedir.

Hatırlamak gerekiyor ki, çalışma ekipleri Parti'nin kitleler içindeki en uç noktalarıdır ve Parti'nin propogandasını kitlelere götürecek, görüşlerini aktaracak ve bu çalışmalarla beraber Partiye yeni taraftarlar ve üyeler kazandıracak temel birimlerdir. Burjuvazinin egemenliğinin gücü, sadece kendisinin sınıf olarak gücüyle sınırlı değildir. Burjuva ideolojisi ve politikası bir bölüm işçi ve emekçi arasında da yaygın. Burjuva ideolojisi ve politikası çalışma ekiplerinin karşısına işyerlerindeki mahallelerindeki bir bölüm işçiler emekçiler olarak da çıkıyor. Burjuvazinin gücü, bir de, kendi ideolojisi ve politikasının etkisinde olan böyle bir kitle tabanına sahip olabilmekten ileri geliyor. İşte burjuvazinin bu gücünü zayıflatmak, daha geniş işçi ve emekçi kitleleri burjuva ideolojisi ve politikasının etkisinden kurtarıp, onları ilerici ve sosyalist saflara kazanmakla mümkün. Bu ise, çalışma ekiplerinin dışa dönük çalışmaları, yapacakları propoganda, ajitasyon ve örgütlenme çalışmaları ile sağlanacaktır. Çalışma ekiplerinin esas işlevi bu dışa dönük çalışmalardır ve deyim yerindeyse çalışma ekipleri, burjuvazinin ideolojik ve politik egemenliğine taarruz birimleridir. Onun için de çalışma ekiplerinin başarısı, artık dağıttığı Parti yayını, topladığı bağış ve Parti'ye kazandırdığı üye sayısı ve kitle içindeki etkinlikleriyle ölçülecektir.

Çalışma ekiplerinin bu asıl işlevlerine sahip olmaları ve bu yoldaki görevlerini yerine getirebilmeleri, ekiplerin ideolojik ve politik yetkinliklerine bağlı olduğu içindir ki, çalışma ekipleri içinde eğitim önem kazanıyor ve çalışma ekipleri aynı zamanda temel eğitim birimleri oluyorlar.

çalışma ekipleri, parti yapısının temel taşlarıdır.

KURUCULUK DÖNEMİ SONA ERERKEN

KONGRELERDEN BEKLENEN

Nihat SARGIN
Genel Sekreter

Yerel kongrelerimiz devam ediyor. Merkez Yönetim Kurulu'nun saptadığı süre içinde bitirilmek üzere planlanmış olarak yurdun her tarafında, Partimizin örgütlendiği her bölgede ilçe kongreleri ardarda yapılmakta şu sırada. Her hafta, özellikle tatil günleri olan Cumartesi ve Pazar günleri birçok ilimizde ve hemen her ilin birden fazla ilçesinde kongre var. Bu yazının yayınlandığı sırada ilçe kongrelerimizin önemli bir bölümü yapılmış olacak sanırım. Sıra il kongrelerine geliyor ki, —şimdiden yapılmış olan da var— Ocak ayı içinde bunlar da tamamlanacak. Ve nihayet Büyük Kongremizin toplanmasıyla atanmış kurulların oluşturduğu kuruculuk dönemi geride kalmış, her kademede seçilmiş yöneticilerin iş başında bulunacağı yeni bir dönem başlamış olacak. İlk ilçe kongresinin yapılmasından Büyük Kongremizin toplanmasına kadar geçecek olan bu süre içinde içe dönük çalışmalar yoğunluk kazanmakta, kongrelerde ve onlara ilişkin olarak, Parti'nin bundan sonraki çalışmaları için önem ve ağırlık taşıyan bir dizi inceleme, irdeleme, öneri, karar ve seçimler birbirini izlemektedir.

Her kongrenin, kendi kapsam ve sınırları içinde Parti'nin yaşamında bir aşama teşkil etmesi istenir ve beklenir. Bunun gerçekleşmesi için de, ilgili yönetim kurulu ve delegelerin birlikte çaba ve katkıları ile kongrenin iyi hazırlanmış ve yürütülmüş olması ve olanakların elverdiği ölçüde en yetenekli ve uyumlu kadroların seçilmiş olması gerekir.

Bu nasıl sağlanacaktır? Sorunun yanıtını ararken önce kongrelerin ele alıp sonuçlandırmak zorunda olduğu hususları anımsıyalım. Hemen her kongrenin gündemi, bunda yer alan maddeler, esasla ilgili olmayan ayrıntıların dışında adeta klasikleşmiş gibidir. Başkanlık Divanı seçilip kongre fiilen çalışmaya başladıktan sonra, ilk olarak yönetim kurulunun raporu okunur; üzerinde görüşme açılır; delegelerin görüşlerini açıklamalarından sonra kurul sözcüsü eleştirilere cevap verir. Bunu yönetim kurulunun aklanması izler. Daha sonra yeni bütçe tasarısının kabulü, öneriler, dilekler ve kongre kararlarına sıra gelir. Ve nihayet yapılan seçimlerle kongre son bulur. Bizim kongrelerimizde de durum farklı değil. Dikkat edilirse, aklanmaya kadar yapılan çalışmalar geçmiş döneme ilişkin olmaktadır. daha sonrakiler ise geleceğe yönelik. Böylece kongre çalışmalarını, geçmişe ilişkin ve geleceğe yönelik olmak üzere kabaca iki bölüme ayırabiliriz. Ama kongreyle ilgili çalışmaları yalnızca toplantı günü yapılanlarla sınırlı sayamayız elbet. Bunun öncesi de var. Önceki hazırlık çalışmalarının büyük ağırlığı yönetim kurulunun üzerindedir. Tüzüğümüz de, sırasıyla 16/l, 33/g ve 38/g maddeleriyle kongreleri hazırlama görevini o kademe yönetim kuruluna vermiş bulunmaktadır. 33 ve 38 maddelerde il ve ilçe için birbirinin eşi olarak yönetim kuruluna verilen görevler arasında aynen «kongreyi ... hazırlamak» tümcesi yer alıyor. Bununla, delegelerin (veya ilçede üyelerin) kongreye mutlaka katılmaları için gerekli tedbirlerin alınmasından salonun düzenlenmesi ve süslenmesine, toplantı sırasında düzen ve güvenin sağlanmasına, kongrenin aynı zamanda izleyicilere açık bir kapalı salon toplantısı biçiminde olması ve dışa yönelik propaganda yanı da bulunması öngörülmüşse bunun da en iyi biçimde değerlendirilmesine... kadar bir dizi sorunun yönetim kurulunca önceden çözümlenmiş olması gerektiği ifade edilmektedir. Bunların dışında yönetim kurulu kongreye bir çalışma raporu, bunun bir eki durumundaki mali raporu ve ayrıca kongrenin geleceğe yönelik çalışmalarında yardımcı olmak üzere bütçe tasarısı ve kongrede yapılacak seçimlerle ilgili olarak aday tavsiye listesi sunmakla yükümlü kılınmıştır.

Önce rapordan başlayalım: Ama isterseniz, bir raporun nasıl hazırlanması, raporda hangi hususların ve nasıl yer alması gerektiği konusunu incelemeden önce bir rapor sunmaya niçin gerek duyulduğu üzerinde duralım öncelikle. Bir rapor sunulması gerekeceğine, bütün dernek, sendika, ... kısacası bir yönetim kurulunun olduğu her yerde genel kurul toplantılarına bir rapor sunulduğuna göre, buna okadar alışılmıştır ki, belki üzerinde uzun boylu düşünme gereğini bile duymamış olabiliriz, veya bu konu öylesine açık gelebilir ki bize, söylenecek her söz bilinenin yinelenmesinden başka bir anlam taşımıyabilir; ama gene de belirtmekte yarar var. Aslında raporun kapsadığı dönem sona ermiştir; eksiklikler, yanlışlıklar olmuşsa artık onları düzeltmek olanağımız bulunmamaktadır. Yönetim kurulunun sorumluluğu ve gerekirse kongrece düşürülmesi derseniz, o da olağan kongreyle birlikte zaten sona ermiştir. Kurul, süresi dolduğundan çekilmiş durumdadır ve yeni seçilecek kurul görevi devralacaktır. O halde uzun uzun rapor hazırlayıp üzerinde tartışmak niye.

Yukarda kongre çalışmalarını geçmiş döneme ilişkin ve geleceğe yönelik olarak ikiye ayırmıştık. Bu ancak görünürde böyledir. Gerçekte ise, geçmiş döneme ilişkin bütün çalışmalar da aslında geleceğe yönelik sayılmalıdır, geleceğe ışık tutmak, önümüzdeki dönemde yararlanmak üzere yapılmaktadır bütün bu çalışmalar. Onun için yönetim kurulu raporunda, alışılmış deyimiyle adı «çalışma raporu» olmakla birlikte bunu dar anlamda anlayıp kongreye kadarki sürede yapılan çalışmalardan göz dolduranların şöylece altalta sıralanması ile yetinmemek gerekir. Rapor, yönetim kurulunun bütün bir dönem çalışmalarının yüz akı belgesi olduğu kadar, neyin nasıl yapıldığı veya yapılamadığını, düşünülen ile uygulanabilen arasındaki farkları, bunların nesnel ve öznel nedenlerini bilimsel bir kritik süzgecinden geçirerek açık yürekle belirtmelidir. Ama bununla da kalınmamalıdır. Yörenin, yöredeki işçi sınıfı ve emekçi halkın sorunları, bu sorunlara Partice bakış açımız ve yaklaşımımız, çözüm konusunda bugünden yapılabilecek olanlar, kesin çözümlerin niçin Partimizin iktidarında ancak gerçekleştirilebileceği konuları da geçmiş dönem Parti çalışmalarında şu veya bu ölçüde yer almış olsun olmasın mutlaka raporda yer alacaktır. O kadar ki, bu konuların bir raporda yer alması doğal olduğu halde, Merkez Yönetim Kurulu'muz, yerel kongrelerle ilgili kararında konunun önemine bir kez daha dikkati çekmek ve altını çizmek üzere çalışma ekipleri ve yayın dağıtım ve satımı konularıyla birlikte yerel sorunların da yönetim kurulu raporunda mutlaka incelenmesi gerektiğine işaret etmiş bulunuyor. Böyle bir raporun hazırlanması başlıbaşına bir çalışmadır; yönetim kurulunun bütün dönem boyunca o güne kadar yaptığı çalışmalardan hiç te geri kalmayan, belki bütün o çalışmaların yardımıyla ortaya konabilecek ve bir yanıyla onların sonucu mahiyetindeki bir çalışma. Böylece geçmişin tam bir irdelenmesi yapılmış olacak ve gerçekten geleceğe ışık tutulabilecektir.

Bu irdelenmenin tamamlanması ise ancak rapor üzerine söz alan delegelerin katkılarıyla mümkün olabilecektir. Rapor üzerinde söz aldığımız zaman kuşkusuz, bunu, yönetim kurulunun raporda yer alan çalışmalarının olumsuz, eksik, yanlış bölümlerini belirtmek, eleştiriyi bu dar ve kısır anlam ve çerçeve içine hapsetmek veya tam tersine gene aynı anlayışın başka bir belirtisi olan yönetim kuruluna övgülerimizi iletmek için yapmayacağız. Yukarda rapor için belirtildiği üzere, geçmiş dönemin derinliğine ve genişliğine irdelenmesine katkıda bulunmak için çalışacağız ve bunun için biz de önceden hazırlanacağız. Yapabildiğimizce bilimsellik ve olabildiğinde nesnellik ölçümüz ve ölçütümüz olacak. Bizden önce konuşan arkadaşlarımız düşündüğümüz ve belirtmekte yarar gördüğümüz hususları da ele almışlarsa, elbet onu yinelemiyeceğiz; ama aynı konuya bizim kafamızdaki yaklaşım ayrıntıda da olsa daha farklı ise aynı konuya daha önce değinildi diye, kendi yaklaşımımızı ortaya koymaktan da çekinmiyeceğiz. Ve sonunda kurul sözcüsü, bütün bunları ele alıp yanlış anlaşılmaları veya yönetim süresi içinde kurulda ele alınıp belli bir görüşe ulaşılmış ama şu veya bu nedenle raporda yer almamış, ancak görüşmeler sırasında üzerinde durulan konular hakkında kurulun görüşünü açıkladığı zaman geçmiş, gerçekten her yanıyla irdelenmiş olacak, kongreden beklediğimiz en önemli yararlardan biri sağlanacaktır. Böylece, kongrenin, katılan her delegeye kendiliğinden sağladığı büyük eğitim olanağı vb. bir yana, kongreye delegelerin mutlaka katılmalarının ve katkılarının sağlanmasının önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır. Dilekler, öneriler ve karar tasarıları gibi.. doğrudan geleceğe yönelik çalışmalarda da bu katkıların önemi açık. Bütün delegeler en önemli bir parti görevi görmekte olduğunun bilincinde olarak kongrenin görev ve yetki alanı içindeki bütün çalışmalarda düşüncelerini, görüşlerini en geniş özgürlük, objektif ve yapıcı tenkit havası içinde dile getirecekler, katkılarıyla gelecek dönem çalışmalarına yardımcı olacaklardır.

Kongrenin çok önemli çalışmalarından biri de yapılan seçimler olmaktadır. Önümüzdeki dönemde bizleri, bizim adımıza, bizden aldığı, bunu kendilerine oylarımızla is-

pat ettiğimiz güvenle yönetecek, disiplin ve denetim çalışmalarını yürütecek kurul ve mercilere, üst kongrelerde bizleri temsil edecek delegeliklere aday arkadaşlarımızı seçerken en büyük dikkat ve titizliği göstereceğiz. Burda da diğer burjuva partilerinden farklı olarak ve onların hiçbirinde bulunmayan bir dizi tedbiri tüzüğümüz öngörmüş bulunmaktadır. Bunlardan biri aday tavsiye listesidir. Tüzük, eski yönetim kuruluna son bir görev olarak bunu vermiş bulunuyor. Nasıl ki, geçmiş dönem çalışmaları dolayısıyla mali durumu ve bundan sonraki maddi olanaklarla sarf yerlerini saptama konularında gerçekçi ve geçerli çözüm bulmada kongreye yardımcı olmak üzere bütçe tasarısının hazırlanması görevi eski kurula verilmişse, bunun gibi, çalışmalar sırasında bütün arkadaşları yakından tanıyıp değerlendirme olanağı bulunduğu için aday tavsiye listesi hazırlanması görevi de ona verilmiştir. Listede bulunan arkadaşlarımızı ve listede olmadığı halde «olanakları oranında üstesinden gelebileceği» ni düşündüğü «göreve kendiliğinden talip» olan diğer üyeleri aynı nesnellik ölçütü içinde kafamızda dikkatle tartarak oyumuzla bunu belli edeceğiz. Tüzüğümüz oy konusunda da farklı. Hazır, basılmış oy pusulasına izin vermiyor. Bütün delegelerin, verilen boş pusulaya, kafasında ölçüp biçip olumlu yanıt verdiği her adayı bizzat yazmasını istiyor. Nihayet kongre süresinin uzaması pahasına, ama seçilen her üyenin, kongre çoğunluğunun arkasında olduğunun oylarla da ispat edilmesi için, oyları birçok aday arasında dağıldığı ve yeterli oyun sağlanamadığı hallerde yeniden seçim gerekiyor. Ayrıca 68. maddemiz var. Partimiz için taşıdığı önem ve değer her fırsattan yararlanarak belirtildiği ve bu sayıda başka bir yazıda özellikle ele alındığı üzere bütün organlarda işçi arkadaşların ağırlıkta bulunmasını sağlamamız, bunun için de «adaylar arasında en yetenekli olanları seçerken bu ilke ve nedenlerini daima göz önünde» bulundurmamız gerekiyor. Bütün bu tedbirlerle Parti için en yararlı ve uyum içinde olabilecek kadroların iş başına getirilmesi öngörülmüş bulunmaktadır.

Şimdi, yazımızın başında sorulan sorunun yanıtını verebiliriz. Kongre ile ilgili olarak bütün belirtilenleri tam olarak gerçekleştirebildiğimiz ölçüde kongremiz de kendi kapsam ve sınırları içinde Partimiz yaşamında gerçekten bir aşama teşkil edecektir.

Şimdiye kadar yürütülen değişik alanlardaki parti çalışmaları ister yönetici, isterse sadece üye olsun partililer olarak bunu başaracak düzeyde bulunduğumuzu göstermiş bulunuyor. Yapılmış olan kongreler de, gözlemleyebildiğimiz kadarıyla kanımıza hak verdirmiştir. Geniş bir inceleme ve değerlendirme yapabilmek için henüz vakit erken, tamamlanmış olan kongrelerimizin çoğunun tutanağı ve ekleri henüz Genel Merkeze ulaşmadı, yeterli verilere sahip değiliz henüz. Ancak daha ilk kongrede görülen ve sonraki her kongrenin bunu pekiştirdiği bir husus var ki, o da kongrelere katılma oranında görülen büyük yüksekliktir. Hiçbir kongre de çoğunluk sağlanamadığı için ertelenme gereği duyulmamış, tersine her toplantı, zorunlu nedenler dolayısıyla katılamıyan birkaç üyenin dışında hemen hemen bütün üyelerle birlikte yapılmıştır.

Basit, ama anlamlı bir gözlem.

CEZMİ VE HALİL ARKADAŞLARIN ANILARI REHBER OLUYOR

Bir yıl önce faşist katillerce Şişli meydanında güpegündüz katledilen ve katilleri hâlâ «bulunamayan» iki partili arkadaşımızı, Cezmi ve Halil'i anmak için Adana ve İstanbul İl Merkezlerinde toplantılar düzenlendi.

Adana'da 1 Aralık günü bir grup partili arkadaşımız Halil arkadaşın mezarını ziyaret ederek burada saygı duruşunda bulundular ve kısa bir konuşma yapıldı. Ertesi gün partili arkadaşlarımız Halil Pelitözü'nün annesini ziyaret ettiler. Halil arkadaşımızın toprağa verildiği gün olan 3 Aralıkta ise İl Merkezi'nde yapılan toplantıda arkadaşlarımız için yazılmış şiirler okundu, konuşmalar yapıldı ve Halil arkadaşımızın annesi Nazife Pelitözü, kardeşi, nişanlısı ve arkadaşları onunla ilgili anıları dile getirdiler.

İstanbul iline bağlı ilçelerin yönetim kurulu üyelerinin ve Cezmi ve Halil arkadaşlarımızın üyesi oldukları Kadıköy ilçesinin tüm üyelerinin katıldıkları toplantıda ise açış konuşmasını İl Başkanı **Can Açıkgöz** yaptı. Daha sonra Genel Sekreter **Nihat Sargın** bir konuşma yaptı.

Daha sonra söz alan İstanbul İl Yönetim Kurulu üyesi **Asuman Erdost** ve Şişli ilçesi üyesi **Hıdır Kayhan** onları yakından tanıyan arkadaşlar olarak Cezmi Yılmaz ve Halil Pelitözü'nün kişiliklerine ve partili yaşamlarına ilişkin anıları dile getirdiler.

Bundan sonra da Kadıköy İlçe Başkanı **Yüksel Birdal** söz aldı. İki arkadaşımızın ilçelerinde yürütmüş oldukları çalışmaları, cinayet olayını ve bunu izleyen provakasyon ve oyunları açıklayan bir konuşma yaptı.

Bu toplantılarda, tüm katılan arkadaşların burjuvaziye ve onun eli kanlı maşalarına karşı sınıf kinleri bir kez daha bilenmiş oldu, bir yıl önce kaybettiğimiz bu iki yiğit kardeşimizin anısını, acısını bir kez daha yüreklerimizde duyduk.

Genel Sekreter **Nihat Sargın**'ın anma toplantısında yaptığı konuşma şöyledir :

«Halil ve Cezmi arkadaşlarımızı tam bir yıl önce bugün yitirdik. Hastalık, kaza... gibi toplumumuzun bugünkü koşullarında normal sayılacak bir nedenle hayatlarını yitirmiş olsalardı kuşkusuz gene acımız büyük olacaktı. Üstelik genç olduklarını, önlerinde daha koskoca bir yaşam süresi bulunduğunu ve Partimizin yetişmiş birer militanı olarak, kendilerini davasına adadıkları işçi sınıfımız ve emekçi halkımız için daha nice çalışmaları olabileceğini düşününce acımız daha da büyüyecekti.

Ama onlar hastalık dolayısıyla veya kaza ile ölmediler. Güpegündüz, şehrin en kalabalık bir meydanında alçakça kurşunlandılar; taammüden katledildiler. Ne bu çifte cinayetin önlenmesinde, ne de katillerin derhal yakalanıp adalete tesliminde hiçbir önlem alınmadı. Ama iki gün sonra, hatırlayacaksınız, arkadaşımıza son görevlerini yapmayı, cenazesinin arkasından yürümeyi engellemek için aynı makamlar Kocamustafapaşa camii ve etrafını gerçek bir savaş alanına çevirmekten çekinmediler. Dahası var; katilleri arayıp bulmakta seferber olacaklarına cenazeyi takip etmek isteyenleri 1'nci Şube hücrelerine doldurmak için yarışa giriştiler.

Gerçi ilk birkaç gün katillerin bindiği arabanın bulunduğu, teşhis edildikleri gibi yarım yamalak bir iki haber basına yansıtıldı; ama hepsi o kadar; daha sonra bugüne kadar tam bir yıl süren derin bir sessizlik.

O günden bu yana yapılmış olması gerekli tahkikatla ilgili olarak tek bir kelime bile yok. Benzeri durumlarda katillerin yakalandığı veya arandığı, haklarında gıyabi tevkif müzekkeresinin kesildiği, ya da kovuşturma ve soruşturmanın devam ettiği yollu, görünüşte de olsa, birtakım çalışmaların yapıldığını belirtmeye özen gösteren resmi çevreler arkadaşlarımızın katillerinin tesbiti ve yakalanması konusunda bugüne değin ısrarlı bir sessizliği muhafaza ettiler. O kadar ki, bir gazetenin sorusu üzerine, kendileri iktidara geldiklerinden beri sürüp giden benzeri cinayet olaylarının bir dökümünü yapan ve resmi tahkikat safhalarının son durumunu açıklayan Başbakan Demirel, Cezmi ve Halil'in öldürülmesinden ve katillerinden tek kelime ile söz etmedi. Sanki olmamışçasına böyle bir olay hiç yokmuşcasına, öylesine fütursuzca.

Katiller bulunmadı; çünkü aranmadı. Aranmadı; çünkü biliniyordu; çünkü kendi aralarındaydı, kendilerinden birileriydi. Bu sessizliğin başka bir anlamı olamaz. Halil ve Cezmi arkadaşlarımızın katli sonrasındaki kesin susukunlukla; bu çifte cinayet, MC iktidarı ile cinayet sorumlularının içiçeliğini, birlik ve birlikteliğini kamu oyuna sergileyen en açık bir örnek olmuştur. Tetiğe dokunan son el veya eller şu anda bilinmese de, onların arkasındakiler bu cinayetle en açık biçimde ortaya çıkmıştır.

Kısa yaşamlarında ilerici gençlik hareketi içinde yer alan ve sonunda Partimiz saflarında mücadelelerini sürdüren Cezmi ve Halil arkadaşlarımız ölümleri ile, hayatları pahasına da olsa, son bir hizmette bulunmuşlar, kamu oyu önünde MC'yi katil sandalyesine oturtmuşlardır.

1968'deki ilk şehit, Türkiye İşçi Partisi üyesi Vedat Demircioğlu'dan bu yana şimdiye kadar olduğu üzere iktidar olanaklarından yararlanarak, veya iktidar içinde iktidarın da erişemediği gerçek iktidar bölgeleri oluşturarak, ya da af yasasının gölgesine sığınarak bu cinayetlerden yakalarını sıyırmış olanların bunun böyle ilelebet devam etmeyeceklerini bilmeleri gerekir.

Şimdiye kadar hesap sorulmadıysa bu sorulmayacak demek değildir. Uzak olmayan bir gelecekte bütün bunlar elbet sorulacaktır. Katiller ve onları buna azmettirenler, maşalar ve maşaları tutanlar elbet adalet önüne çıkacaktır; çıkmak zorunda kalacaktır. Bundan kurtuluş yoktur, aldanılmasın.

....

Cezmi ve Halil arkadaşlarımızın anısı önünde saygıyla eğiliyorum. Boşuna ölmediler. Anıları bize rehber oluyor, yolumuzu aydınlatıyor; direncimizi, azmimizi daha biliyor; mücadelemizde yitirdiğimiz her arkadaşın yerini, onlarca, yüzlerce, binlerce diğer arkadaşın aldığını bilerek daha kararlı, daha azimli, daha dirençli ve daha bilinçli olarak yolumuzda yürüyoruz; mücadelemize devam ediyoruz.

Şairin dediği gibi. Onlar öldüler, güneşe gömüldüler. Yas tutmaya vaktimiz yok onlara, onların da aramızda olduğunu bilerek hep birlikte haykırıyoruz :

Yaşasın bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelemiz!»

TÜRKİYE'YE UZANAN JAPONYA

Türkiye'deki bazı iktisatçılar da dahil olmak üzere pek çok burjuva iktisatçısı Japon sanayiini çağımızda az gelişmiş ülkelerin kapitalist yoldan sanayileşip kalkınabileceğinin bir kanıtı olarak ortaya sürerler. Bu iktisatçılar Japon sanayileşmesinin gerçekleştirdiği kendine özgü tarihsel ve toplumsal koşulları fazla bir önem taşımayan ayrıntılar olarak nitelendirmek eğilimindedirler. Gerçekte ise «Japon mucizesi» nin emperyalist ülkelere bağımlılığın söz konusu olmadığı tarihsel bir dönemde ve feodal dönemin emekçileri tutsaklaştırıcı törelerinin sonuna kadar istismar edilerek sağlanmış olması asla arka plana itilmemesi gereken olgulardır.

Ancak yıllardır ileri sürülen «büyük Japon mucizesi» artık Japon kapitalistleri için bile geride kalmış bulunmaktadır. 1970 başlarında kapitalist dünyayı sarsan iktisadi bunalım ve yüksek enflasyon etkisini, belki de diğer kapitalist ülkelerden çok daha fazla, Japonyada gösterdi. Ekonomik gelişmesi büyük çapta ihracat gelirine bağlı olan Japonya Batı'daki ekonomik buhrandan büyük bir darbe yedi. Bu darbe aynı zamanda Japonya'nın Batı ekonomisine ne denli bağlı olduğunu çok açık ortaya koymaktadır.

1960 larda yılda % 10'u aşan büyüme hızını gerilerde bırakan ve 1970 başlarında birbirini izleyen petrol buhranı, para bunalımı, enflasyon gibi sorunlar karşısında kalan Japon hükümeti enflasyon ile mücadeleden ekonomik durgunluk ile mücadeleye geçmek zorunda kaldı. Miki hükümeti ekonomik canlanmayı güçlendirmek için bir plan hazırladı. Japonya'nın GSMH'sı 30 yıldan beri ilk kez 1975 yılında düşme gösterdi; ödemeler dengesi açığı ise 1973 yılında rekor düzeye ulaştı. 1974 ve 75 yıllarında Japonya'nın ekonomik büyüme hızı sıfır oldu.

Hükümet sözcüleri bile artık geleneksel övünmelerini terketmek zorunda kaldılar. Şimdilerde ülkeyi saran bunalımın kaçınılmazlığını, evrensel niteliğini ve dış nedenlerini vurgulamaya çalışıyorlar. Ülkeyi bunalımdan kurtarmak için tüm Japon halkının Liberal Demokrat hükümetin arkasında birleşmesi ve tabii kemerleri sıkması gerektiğini ileri sürüyorlar.

Kemerleri sıkmaları istenen emekçilerin gelirleri geçmişte de Japon sanayinin önemli finansman kaynaklarından biri olagelmiştir. Tekellerin çok yüksek olan kâr oranlarının yanısıra emekçiler ayrıca çeşitli yöntemlerle tasarrufa zorlanmışlar ve bu tasarruflar kredi olarak sanayicilerin emrine tahsis edilmiştir. İleri kapitalist ülkeler içinde vergi sisteminde en büyük eşitsizliklerin olduğu, sosyal hizmetlere yapılan harcamaların en düşük düzeyde bulunduğu ülke Japonya'dır.

Japon hükümetleri sürekli olarak tekelleri destekleyen ve tekelleşmeyi teşvik eden bir politika izlemişlerdir. Savaş sonrasında pek çok şirket hükümet desteğiyle birleşmiştir. 1951 - 55 arasında birleştirilen şirket sayısı 345, 1961 - 64 arasında 812, 1969 yılında ise 1163 olmuştur. Bugün Japon ekonomisi, gerektiğinde ortak girişimler kurarak işbirliğinde bulunan dev tekellerin kesin denetimi altındadır. 1960 başlarında iktidarda olan ve şirketlerin birleşmesini büyük ölçüde destekleyen İkeda hükümeti döneminde çelik, oto, bankacılık ve bilgisayar sanayileri gibi temel sanayi sektörlerinde büyük bir sermaye birikimi sağlandı. Fuji ve Yamata şirketlerinin birleşmesi sonucunda dünyanın bir numaralı çelik şirketi —Nippon Steel— ortaya çıktı. İki büyük bankacılık koordinasyonunun kurulması ise kredi kaynaklarının merkezileştirilmesini sağlamaya yöneliktir.

Yüksek sermaye birikiminin yol açtığı aşırı üretimin karşısındaki en büyük sorun ülke içindeki düşük gelir düzeyi nedeniyle ortaya çıkan gerçekleştirme sorunu, yani satış sorunu idi. Bu nedenle üretiminin çoğunluğu ihracata dayalı olmak zorundaydı. 1950 lerden sonra, özellikle 1960 larda tüm dünya pazarlarını kaplayan Japon malları ileri kapitalist ülkeler, özellikle ABD için önemli bir sorun olmaya başladı. Asya kıtasının bir ucunda ABD emperyalizmi ile içiçe ve onun dümeni altında olan Japon emperyalizminin büyük ölçüde düşük ücretlere dayalı ucuz ve kaliteli mal ihracatını azaltması, sürekli fazla veren ödemeler dengesinde bu fazlanın eritilmesi için ithalatını arttırması için baskı yapılmaya başlandı. 1970 lere kadar ülke içi sanayini yabancı sermayeye açmaktan ve kendisi de doğrudan sermaye ihracı yapmaktan kaçınan Japonya ABD'nin ve AET'nin baskıları sonucunda bu politikasını terketmek zorunda kaldı.

Uluslararası para sisteminin düzensizliği yen'in dolar karşısında önemli ölçüde dalgalanmasına ve enflasyonun hızlanmasına yol açtı. Yen'in dalgalanması Japon tekellerinin dış ticaret alanında sahip olduğu avantajları azalttı ve ABD ile olan dış ticaretin önemli ölçüde düşmesine yol açtı. Yen'in dolar karşısındaki dalgalanmasının şiddeti —parasal düzeyde— Japon ekonomisinin Amerikan emperyalizmine bağlılığının açık bir göstergesidir. Başbakan Miki Japonya ile ABD arasındaki dostça ilişkilerin yalnız korunmakla kalmayıp, pekiştirileceğini belirtmektedir. Japon emperyalizmi Asya kıtasında giderek ABD emperyalizminin izleyicisi ve temsilcisi haline gelmektedir. Japon tekelleri dünyanın bu bölgesinde merkezi fabrika rolünü oynamak ve sermaye ihracı politikalarını hızlandırmak için Japon - Amerikan paktına dayanıyorlar.

Sanayide önemli ölçüde hammadde ve bütünüyle petrol ithalatına dayanan Japonya özellikle bu kaynakları sağladığı ülkelerde yatırım yapma politikasını benimsemeye başlamıştır. Bunun sonucunda Orta Doğu ülkeleri ile ticaret ilişkilerinde önemli bir gelişme olmuştur. Japon tekellerinin yabancı ülkelerdeki yatırım stratejileri ABD ya da Avrupa tekellerinin stratejilerinden farklıdır. ABD ya da Avrupa tekelleri ileri teknoloji gerektiren sektörlerde ve bunun bir sonucu olarak ileri kapitalist ülkelerde yatırım yapmayı yeğlemektedirler. Oysa Japon tekelleri hammadde sektörlerine ve ağır sanayiye önem vermekte ve az gelişmiş ülkelerde —özellikle Güney Doğu'da— yatırım yapmayı yeğlemektedirler.

Japonya'da feodal yapının bir uzantısı olan egemen olanı hami görme geleneği, kapitalist üretim ilişkileri altında da işçinin patronu uzun yıllar bir baba gibi görmesine dek vardı. Bir çok kapitalist ülkenin kapitalistlerinin imrenerek baktıkları ve kendi işçi sınıflarına bir örnek olarak sunmaya çalıştıkları bu tavrı Japon işçi sınıfı 1970 lerde geride bırakmaya başladı.

Japonya'da işçilerin bir sınıf olarak sahip oldukları toplumsal varlıklarının bilincine varmalarını önlemeyi ve işçilerin işyerlerine bağlanmalarını amaçlayan işyeri düzeyindeki sendikacılık anlayışı benimsenmiştir. Bu tür sendikaların sayısı 65000 civarındadır. Sendikalar genellikle şirketlerin denetim kadrolarıyla bütünleşip, sermayenin ortakları durumuna gelmişlerdir. Geleneksel ücret zammı isteklerinden başka bir istek genellikle ileri sürülmemektedir. Bu arada Japon işçilerinin çoğunun ve özellikle beyaz yakalıların sendikalı olmadığını belirtmek gerekir.

Japon işçi sınıfı hareketi önünde bulunan bütün bu engellere karşın 1974 yılında önemli bir dönemeçten geçmeyi başardı ve 8.5 milyon işçi fiyat artışlarını telafi etmek ve yaşam koşullarındaki sürekli bozulmayı önlemek amacıyla % 30 oranında ücret zammı isteyerek genel greve gitti. İşçiler ekonomik mücadelelerini başarıyla yürüterek istedikleri zammı almasını bildiler. Bu deney Japon işçi sınıfı hareketinde niteliksel bir gelişmenin başlangıcı olarak kabul edilmeli.

Kendi sanayileşmesinin bedelini sermaye adına en ağır biçimde emekçi kitlelerin omuzuna yüklemekte, tarihsel olarak, büyük bir başarı göstermiş olan Japon kapitalizmi emekçi kitlelerin uyanışı üzerine bu başarısını G. Kore, Fas, Şili gibi baskı rejimleri altında yaşayan ülkelerde yinelemesine yarayacak olan dış yatırım olanakları arıyor. Japonya'yı «sanayileşmenin en fazla kirlettiği ülke» haline getiren Japon sermayedarları bu amaçla Türkiye'ye de gelip özellikle Çukurova sermayesiyle çeşitli ön temaslar yaptılar. Verdikleri demeçlerde Türkiye'nin Avrupa'ya olan yakınlığına büyük bir önem verdiklerini açıkladılar. Özel konuşmalarda ise Türk işçisinin itaatkarlığı, «yeteneksel çalışkanlığı», «disiplinseverliği» konularında çeşitli sorular sordular. Japon sermayedarları bu konularda gevezelik olsun diye soru sormasalar gerek Ancak ister Japon, ister AET, ister ABD, ister Türk olsun sermaye çevrelerinin bilmeleri gereken şey Türkiye işçi sınıfının her tür baskı hazırlığının karşısına bilinçli bir kararlılıkla çıkmakta bir an için gecikmeyeceğidir.

ÇARK BAŞAK ● Türkiye İşçi Partisi Merkez Yayın organı ● Sahibi : Türkiye İşçi Partisi adına Behice BORAN ● Sorumlu yazı işleri müdürü : Nurdan ORPEN ● 15 günde bir yayınlanır ● Yönetim yeri : TİP Genel Merkezi, Nur'u Ziya Sok. 17/5 Tünel - İSTANBUL Tel: 45 92 01 ● Abone: 24 sayı için 35.— TL. Yurtdışı: 70.— TL. ● Dizgi-Tertip : Başaran Matbaası ● Baskı : Ufuk Matbaası — Tel. : 26 43 09